

TURU-
UURINGUTE
AS

RIIGIKANTSELEI

Avaliku arvamuse seireuuring

14. seire

Küsitlus 15a. ja vanema elanikkonna seas

16.– 21. veebruar 2023

TURU-
UURINGUTE
AS

Sisukord

- Uuringu taust……..Slaid 3
- Valimi profiil…….....Slaid 4
- Usaldus riigiinstitutsioonide vastu…….....Slaidid 5-6
- Majanduslik toimetulek ja kindlustunne, eluga rahulolu…….....Slaidid 7-9
- Turvalisus…….....Slaid 10
- Suhtumine Ukraina sõjapõgenike vastuvõtmisesse……Slaidid 11-12
- Suhtumine Ukraina toetamisse……Slaidid 13-15
- Toetus NATO-sse kuulumisele ……..……...Slaid 16
- Toetus tuumaenergia tootmisele Eestis……..Slaid 17
- Olulised infokanalid…….....Slaidid 18-19
- Usaldus meediakanalite vastu……..…..Slaidid 20-27
- Tervis, stressitase, optimism……Slaidid 28-31
- Sallivus ja avatus……..Slaidid 32-33
- Rahvuslik identiteet……...Slaid 34
- Kokkuvõte…….....Slaidid 35-37
- Uuringu läbiviijad……...Slaid 38

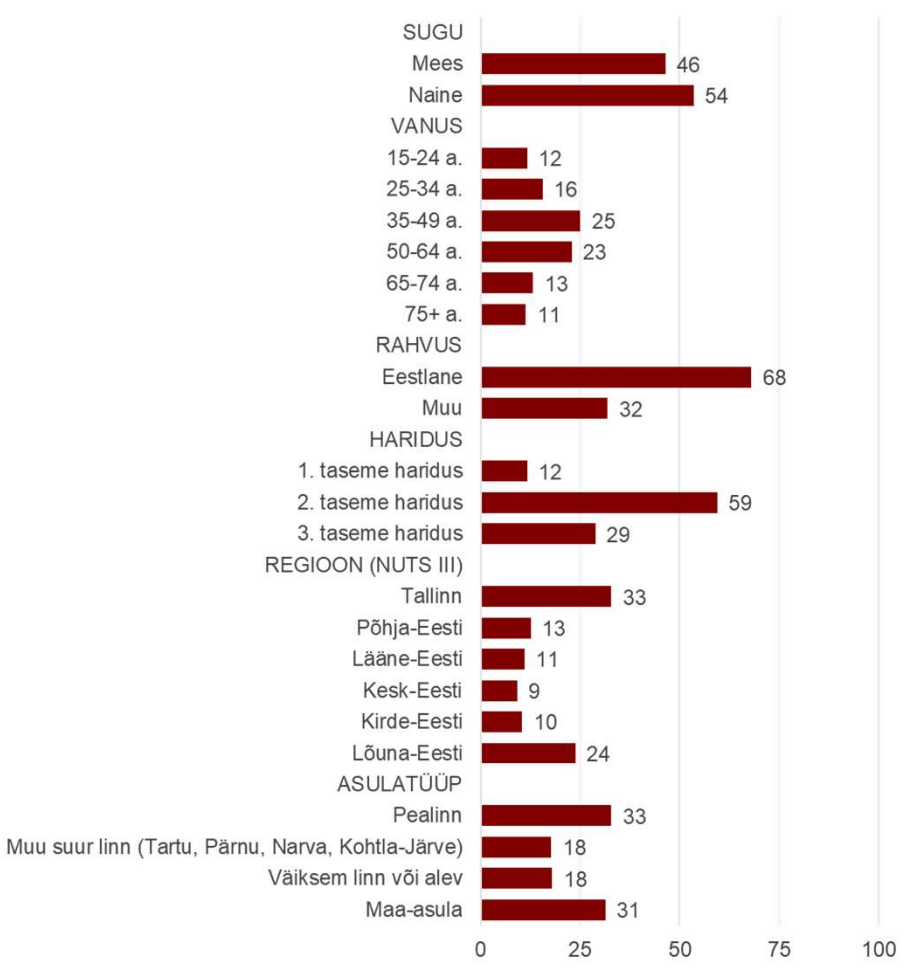
TURU-
UURINGUTE
AS

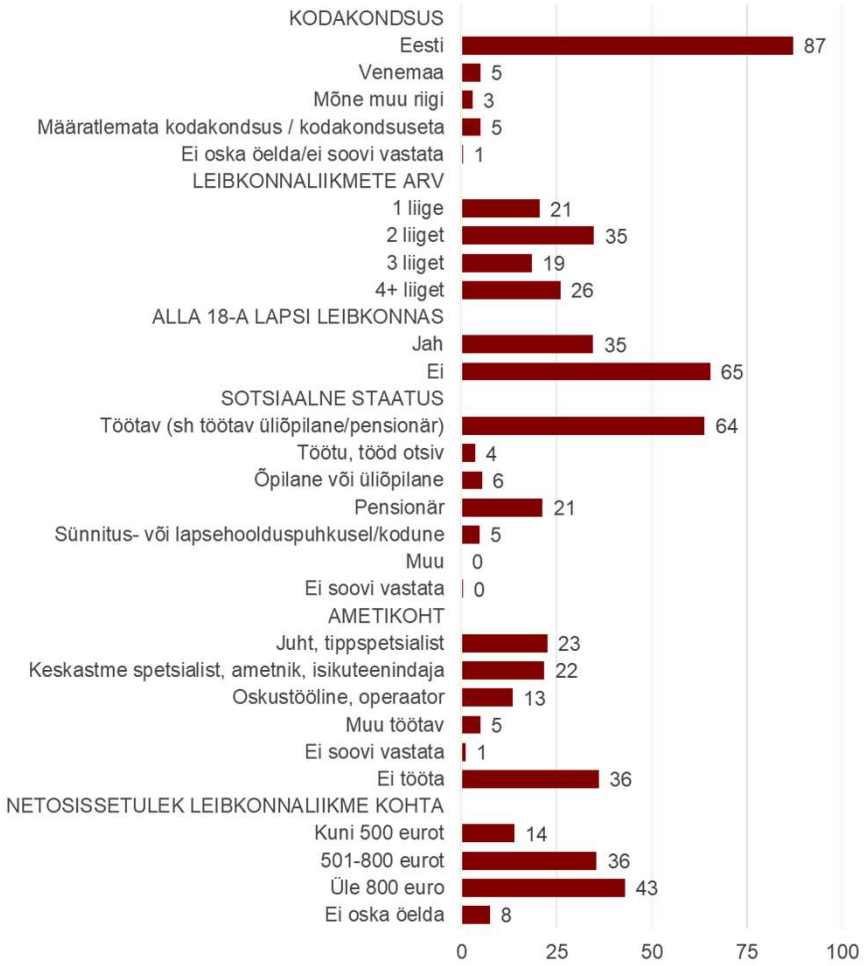
Uuringu taust

- **Eesmärk**
- Uuringu eesmärgiks oli kaardistada elanike hoiakuid erinevatel ühiskonnas olulistel teemadel (nt majanduslik toimetulek, turvatunne, suhtumine Ukraina toetamisse, usaldus riigiinstitutsioonide ja meediakanalite vastu jne.).
- **Sihtrühm, valim ja küsitlustöö**
- Uuringu sihtrühmaks on Eesti elanikud vanuses 15a. ja vanemad. Kokku vastas küsitlusele 1506 inimest.
- Valim on esinduslik Eesti regioonide, asulatüübi, vastaja soo, vanuserühma ja rahvuse suhtes. Lisaks proportsionaalsele põhivalimile (1003 Eesti elanikku) moodustati ka Ida-Virumaa lisavalim suurusega 253 vastajat ning muu Eesti (v.a Tallinna) lisavalim suurusega 250 vastajat. Peale küsitluse lõppu koondvalim kaaluti, et viia see vastavusse Eesti elanikkonna mudeliga.
- Küsitlus viidi läbi veebi- ja telefoniküsitluse kombineeritud meetodil. Küsitlus toimus ajavahemikus 16.– 21. veebruar 2023.
- **Tellija**
- Tulemuste omandiõigus kuulub tellijale. Uuringu tellijaks on Riigikantselei.
- **Veapiirid**
- Tulemuste laiendamisel üldkogumile (15-aastased ja vanemad elanikud) tekkida võiva maksimaalse valimivea suurus jääb 95%-lisel usaldusnivool 2,5% piiresse (väiksemate gruppide, nt vanuserühmad, vaatlemisel võib viga olla suurem).
- **Tulemuste esitamine ja võrdlusandmed**
- Käesoleva raporti joonistel esitatud andmed on ümardatud (esitatud pole komakohtadega arve), mistõttu ei pruugi vastuskategooriate osakaalude liitmisel saadav summa alati tulemuseks anda täpselt 100%. Vastuskategooriate liitmisel moodustatud summatunnused (nt täielikult/pigem usaldan vms.) on arvutatud ümardamata algandmete põhjal.
- Käesolevas raportis on ajaliste võrdluste tegemisel kasutatud andmeid varasematest samalaadsetest avaliku arvamuse (AA) seireuuringutest, varasematest eriseiretest ning COVIDi-teemalistest seireuuringutest (mille tellija oli samuti Riigikantselei) ning riigikaitse-teemalistest avaliku arvamuse uuringutest (mille tellija oli Kaitseministeerium).

Valimi profiil

N=1506, %

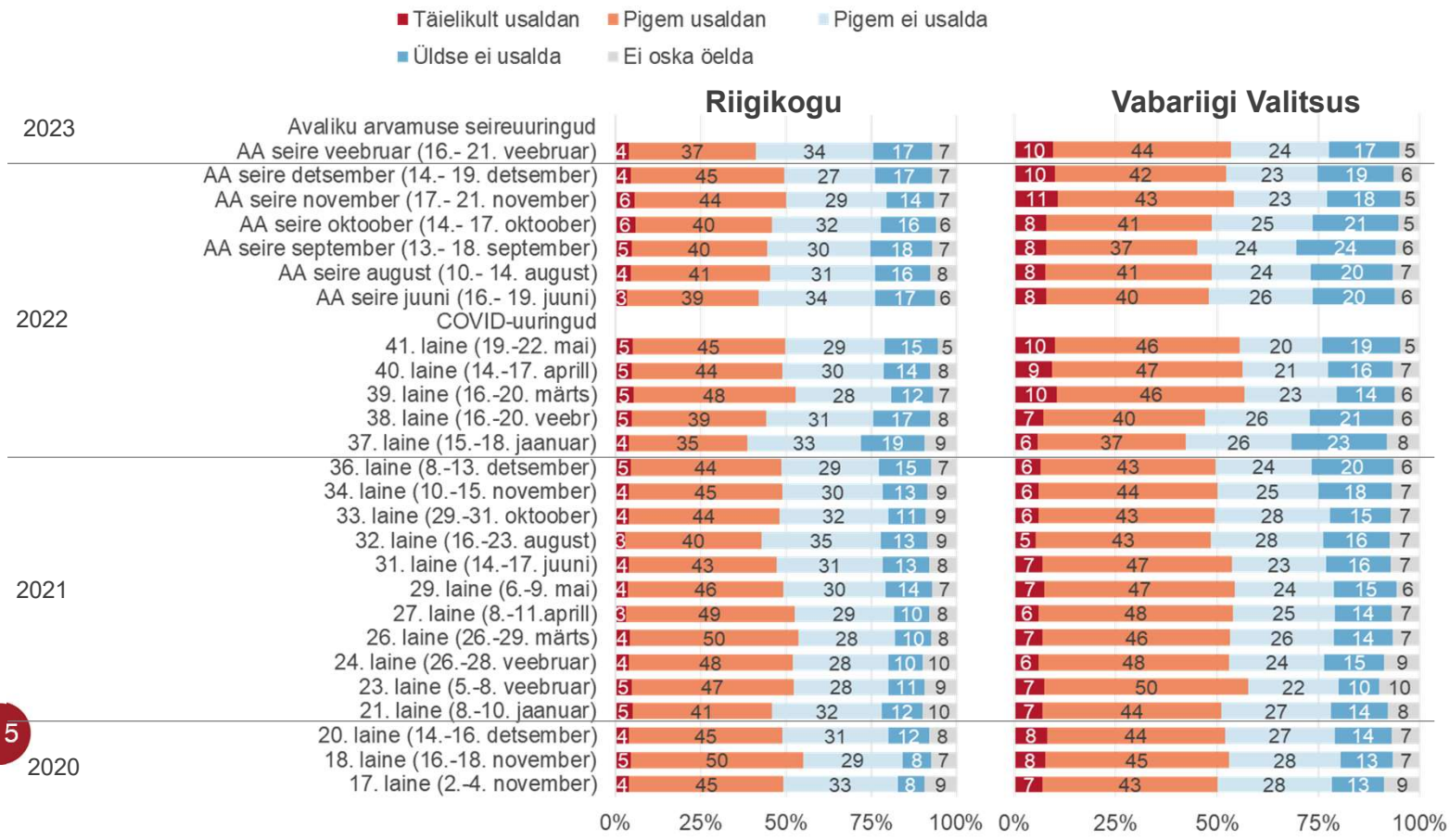
* HARIDUS: **1. taseme haridus**: Alg- või põhiharidus, kutseharidus põhihariduse baasil; **2. taseme haridus**: kesk- või keskeriharidus, kutseharidus keskhariduse baasil; **3. taseme haridus**: kõrgharidus

TURU-UURINGUTE AS

Usaldus riigiinstitutsioonide vastu, ajaline võrdlus

Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes 1251-1506 vastajat)

Mil määral Te usaldate järgmisi Eesti riigi institutsioone?

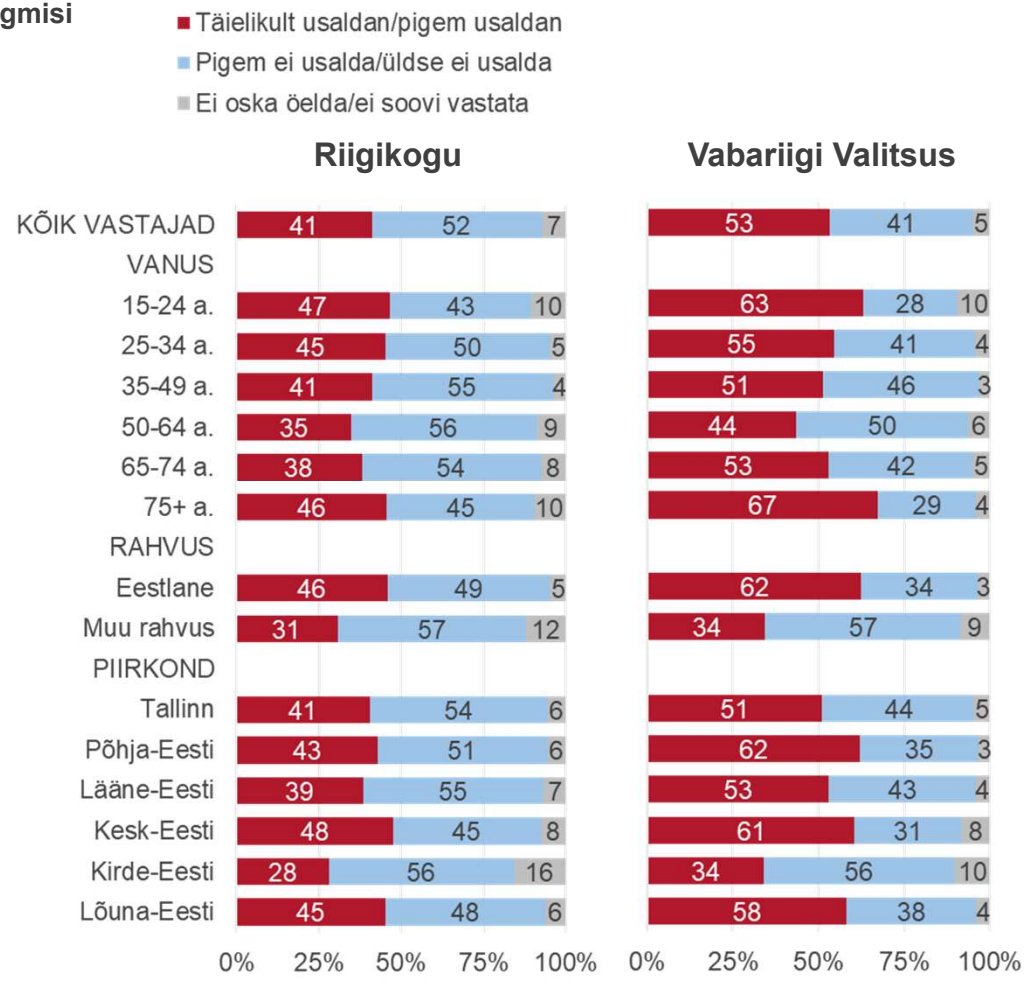

TURU-UURINGUTE AS

Usaldus riigiinstitutsioonide vastu, taustrühmade võrdlus

Kõik vastajad, n=1506

Mil määral Te usaldate järgmisi Eesti riigi institutsioone?

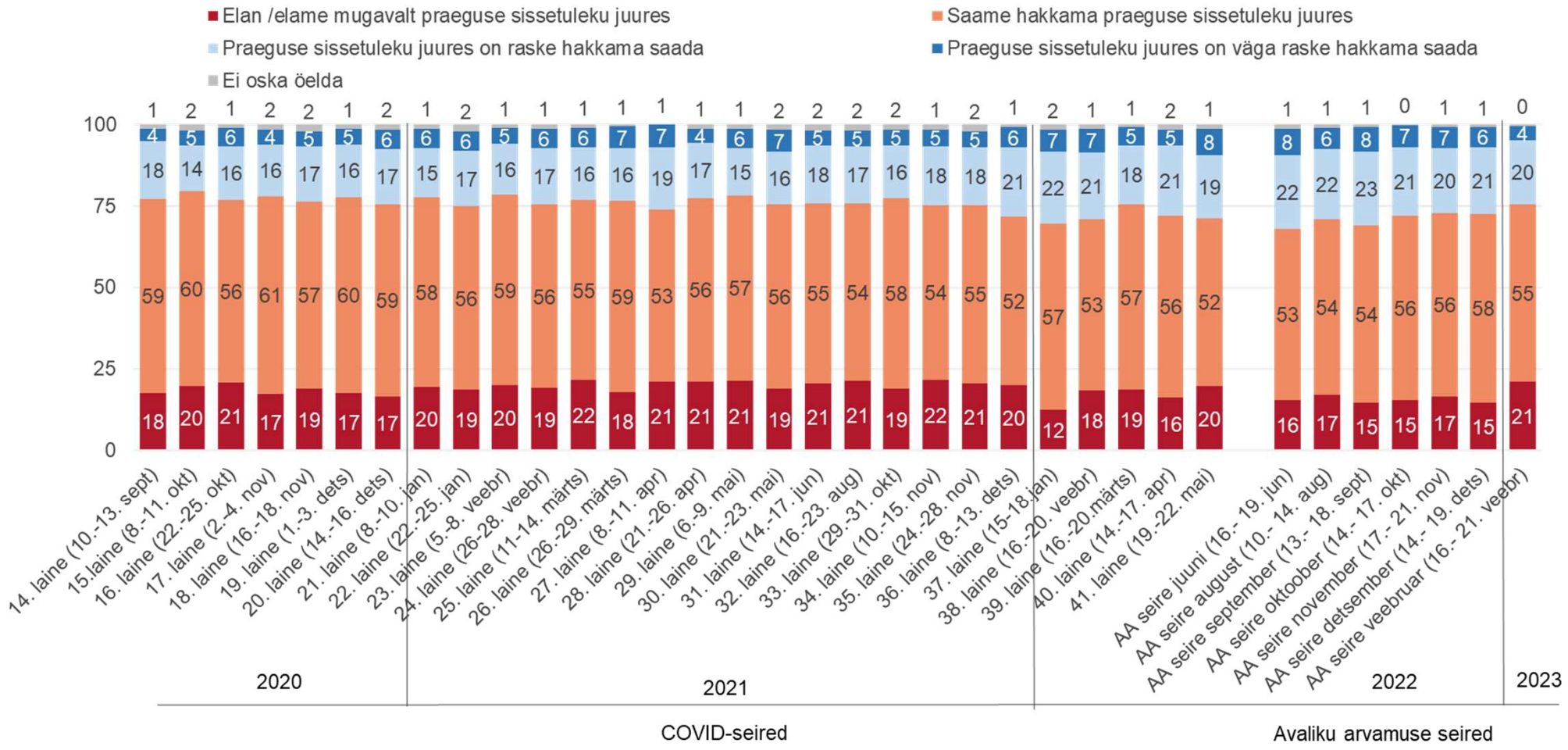

TURU-UURINGUTE AS

Majanduslik toimetulek, ajaline võrdlus 2020-2023

Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes 1251-1509 vastajat), %

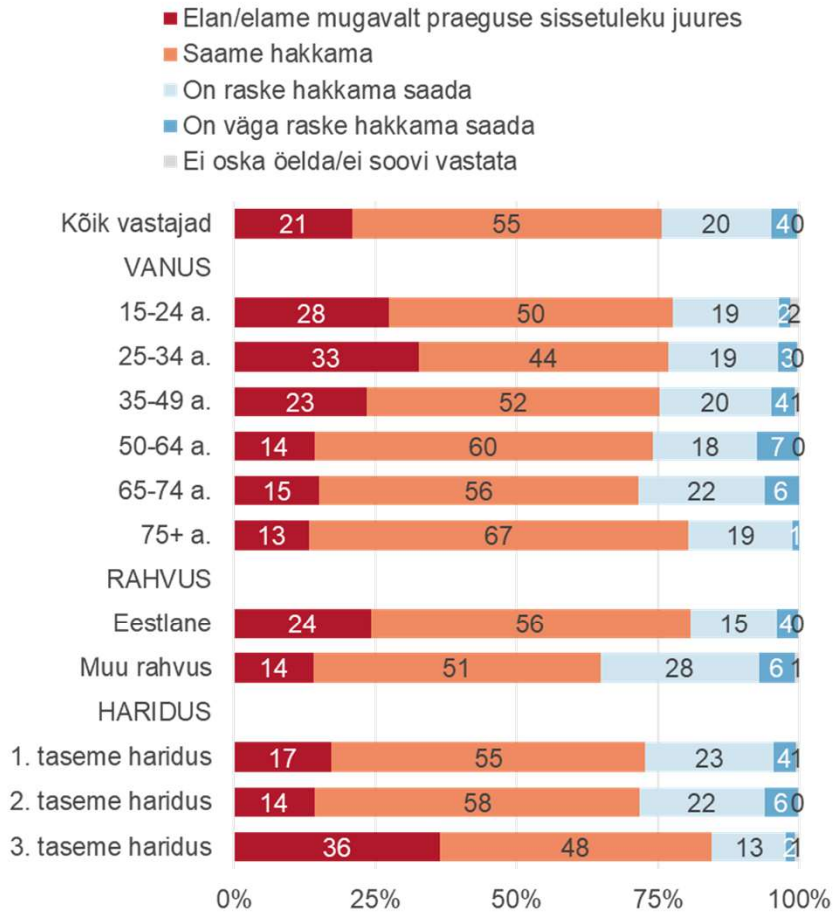
Milline järgnevatest kirjeldustest vastab Teie arvates kõige paremini Teie leibkonna praegusele sissetulekute tasemele?

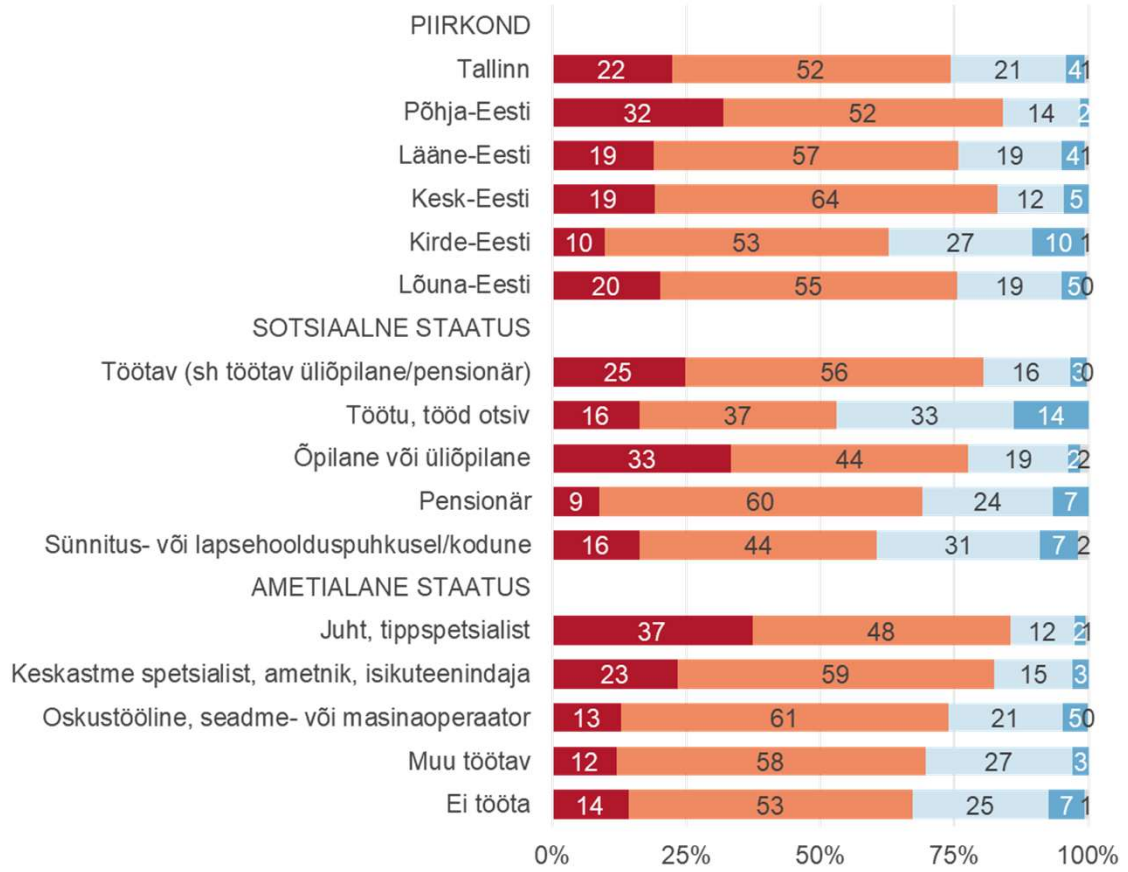

Majanduslik toimetulek, taustrühmade võrdlus

Kõik vastajad, n=1506

Milline järgnevatest kirjeldustest vastab Teie arvates kõige paremini Teie leibkonna praegusele sissetulekute tasemele?

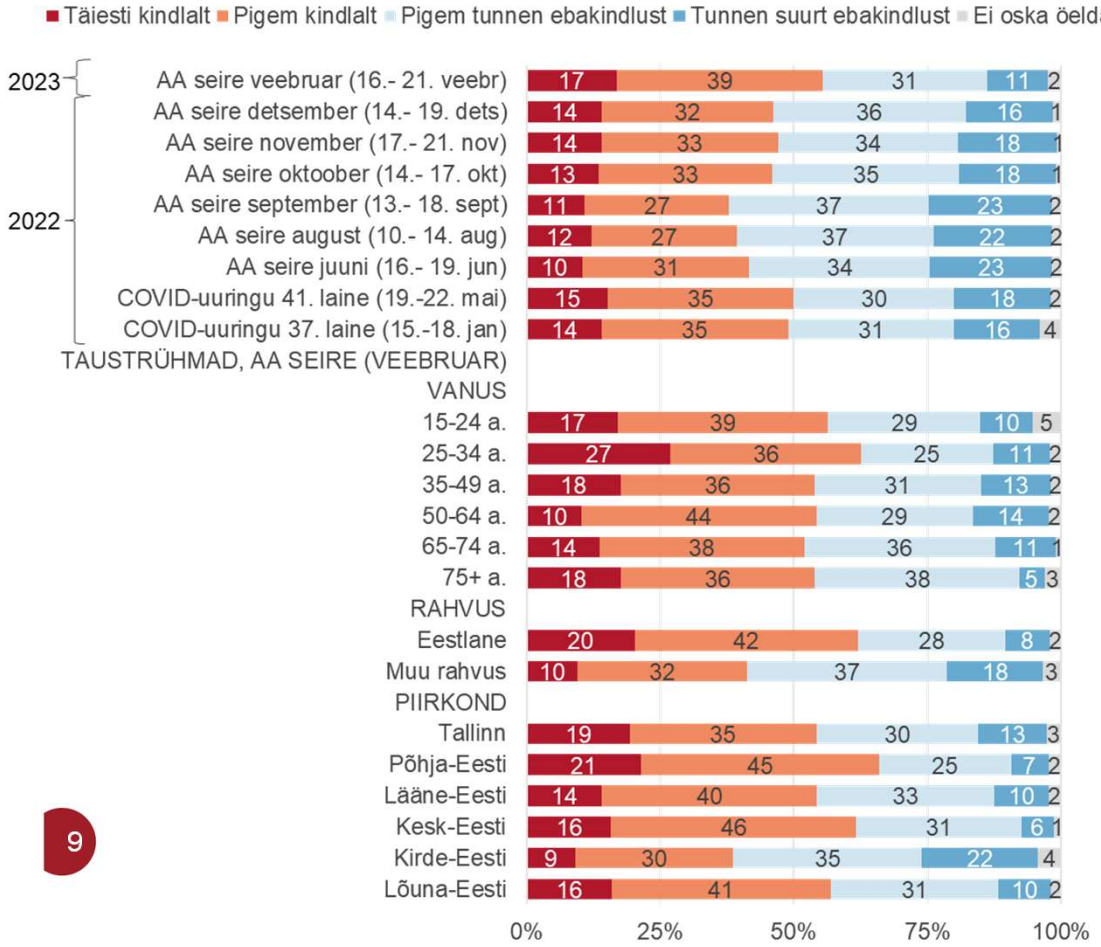

TURU-UURINGUTE AS

Majanduslik kindlus

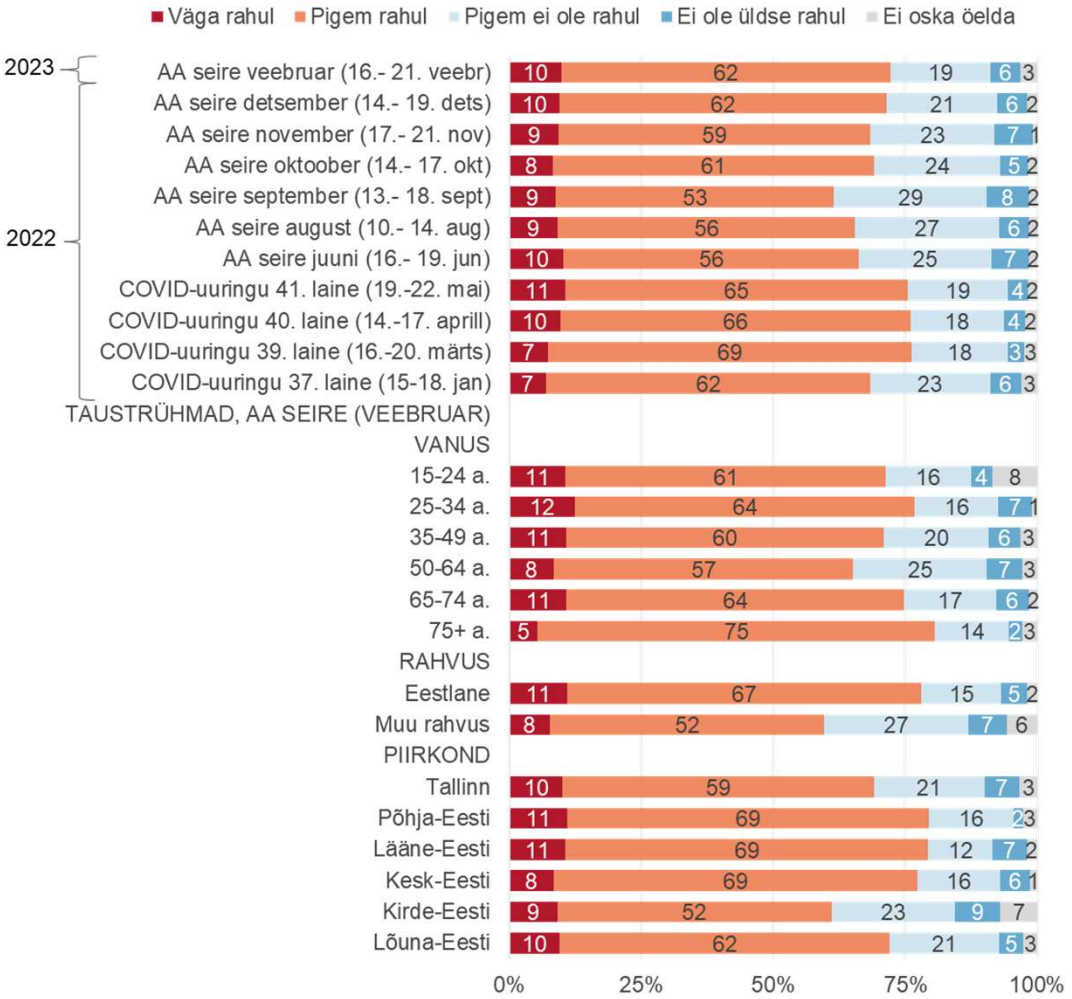
Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes 1255-1256 vastajat)

Mõeldes järgmise poolaasta peale ja hinnates oma leibkonna tänaseid sissetulekuid ja väljaminekuid, kui kindlalt Te tunnete, et saate planeerida ja katta oma (pere) kohustused ja kulud?

Eluga rahulolu

Kuivõrd rahul Te olete praegu oma eluga üldiselt?

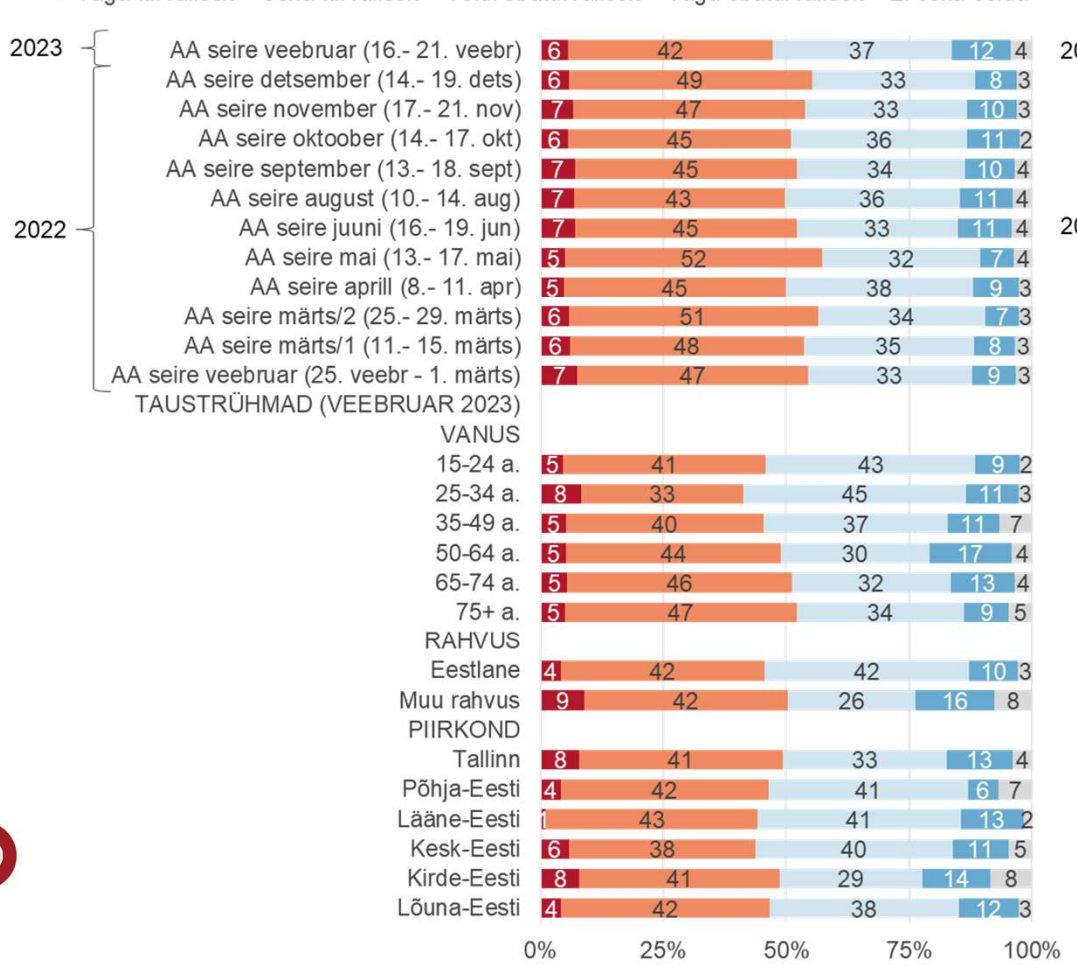

TURU-UURINGUTE AS

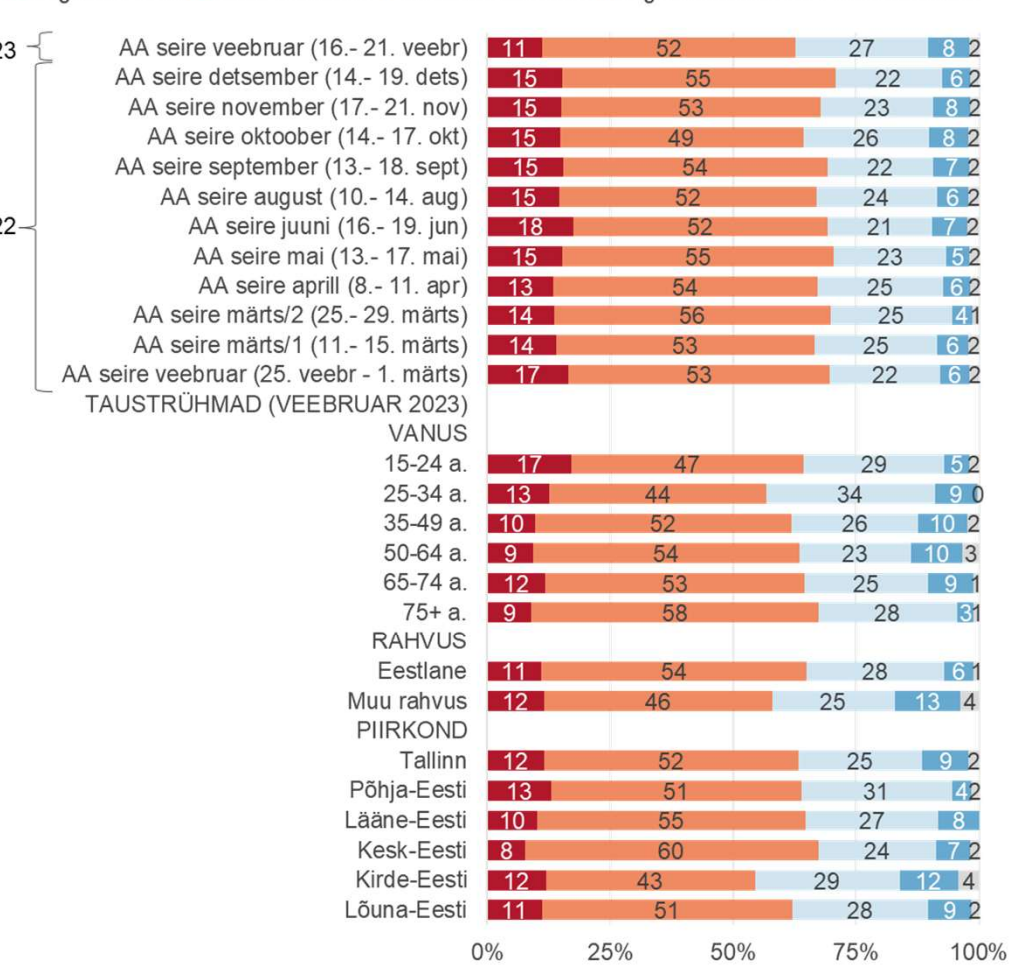
Turvalisus

Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes 1200-1256 vastajat)

Kui turvaliselt võib Eesti riik ennast praegusel ajal tunda?

Kuivõrd turvaliselt Te end tunnete praegusel ajal Eesti riigis elades?

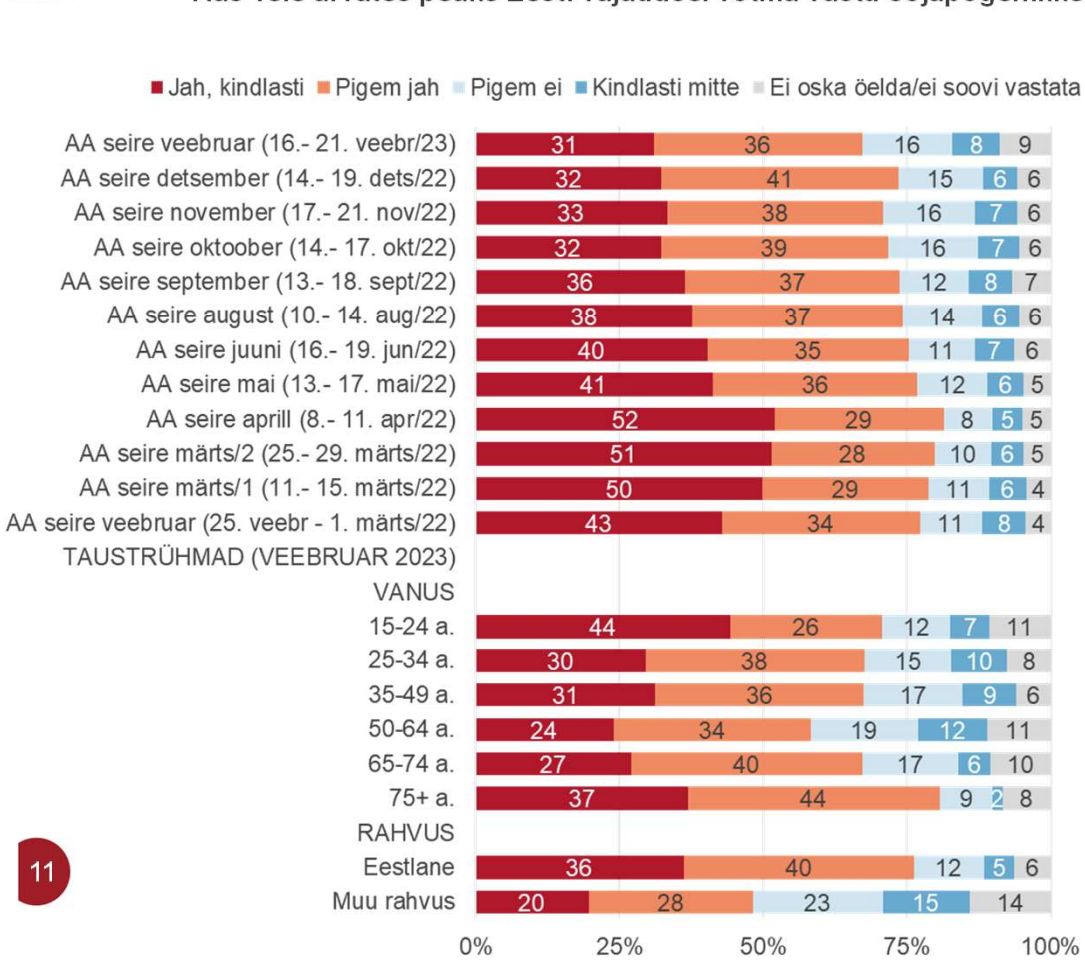

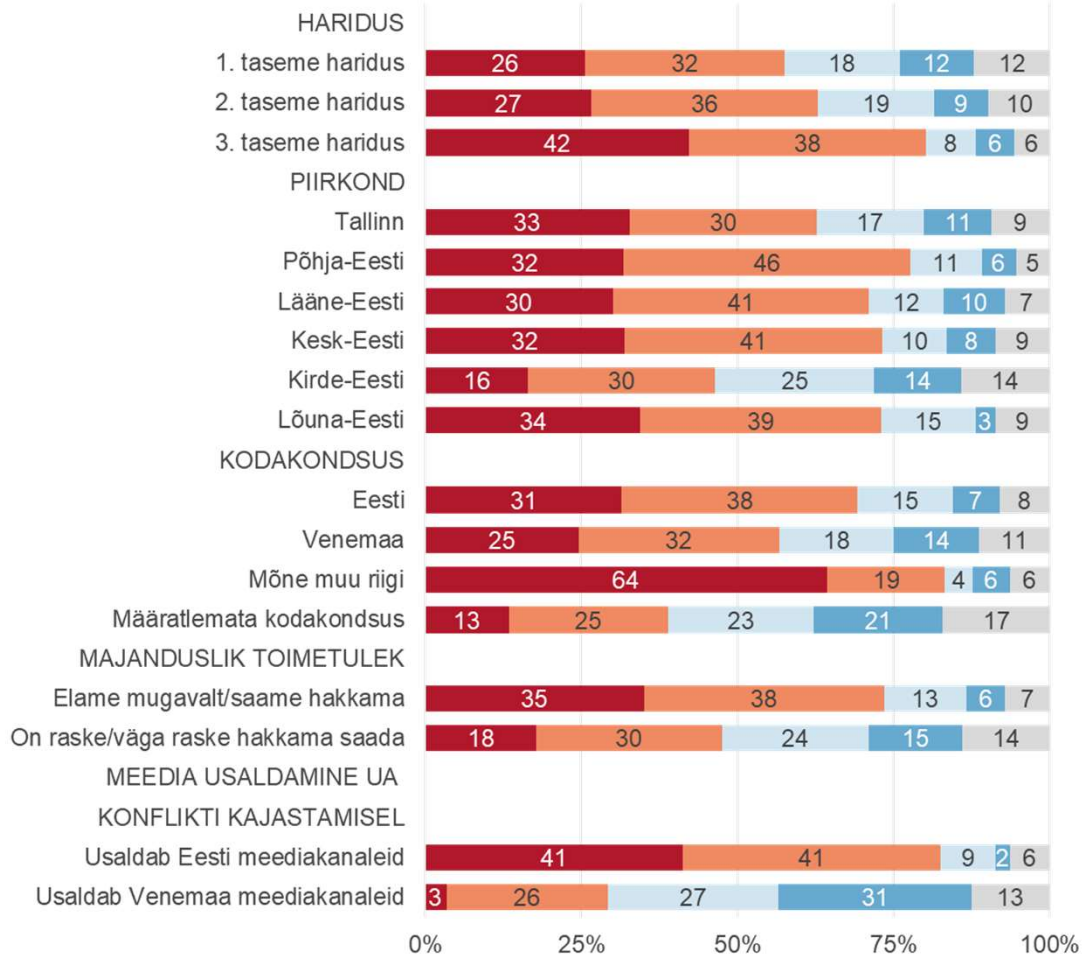
TURU-UURINGUTE AS

Suhtumine Ukraina sõjapõgenike vastuvõtmisesse

Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes 1252-1256 vastajat)

Kas Teie arvates peaks Eesti vajadusel võtma vastu sõjapõgenikke Ukrainast?

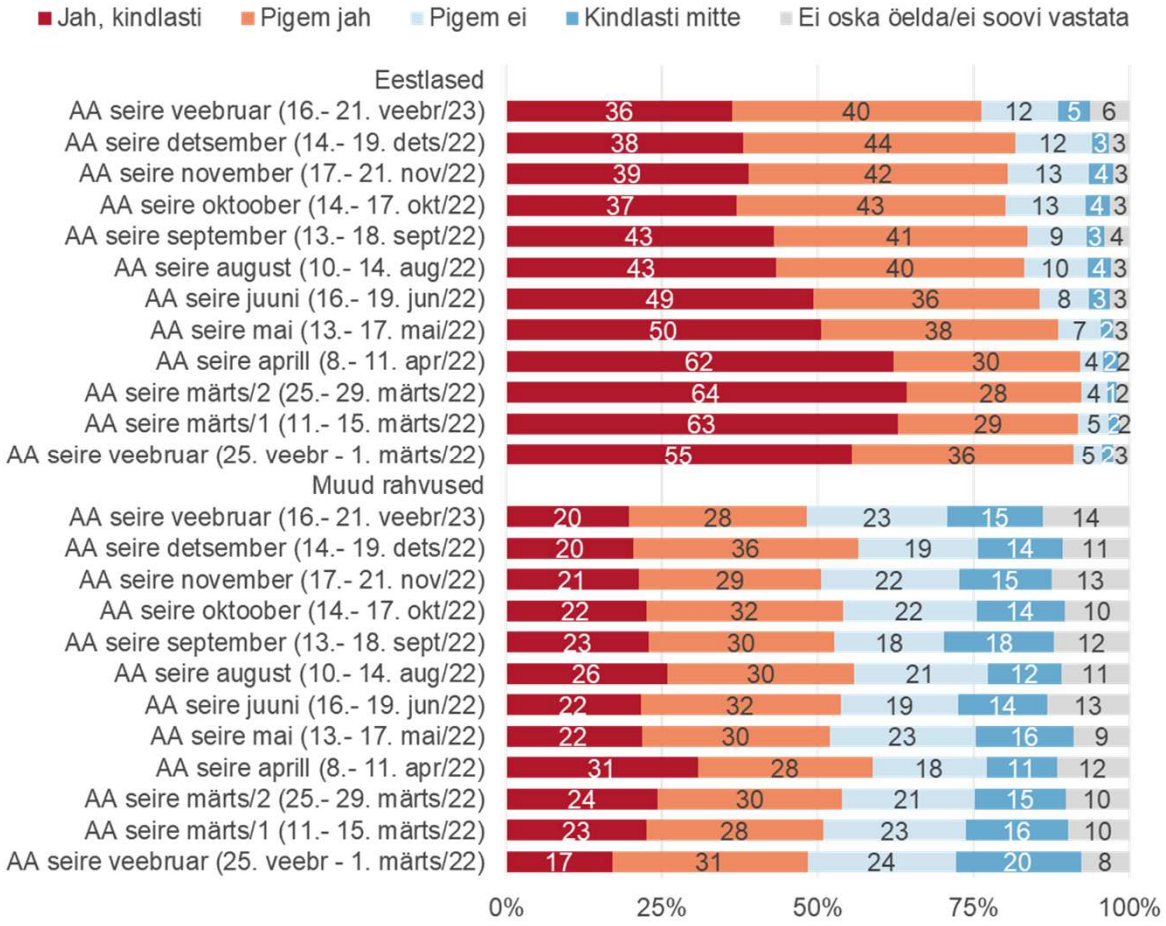

TURU-UURINGUTE AS

Suhtumine Ukraina sõjapõgenike vastuvõtmisse Eestlaste ja muudest rahvustest vastajate võrdlus

Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes 1252-1256 vastajat)

Kas Teie arvates peaks Eesti vajadusel võtma vastu sõjapõgenikke Ukrainast?

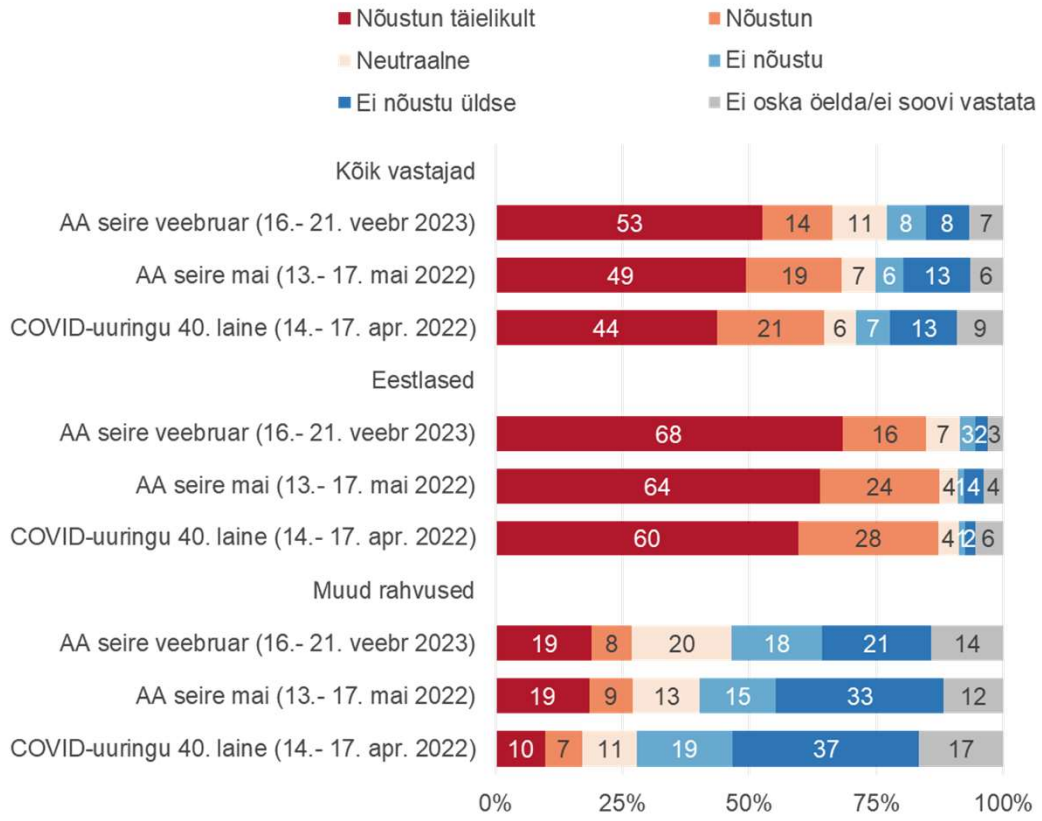

TURU-UURINGUTE AS

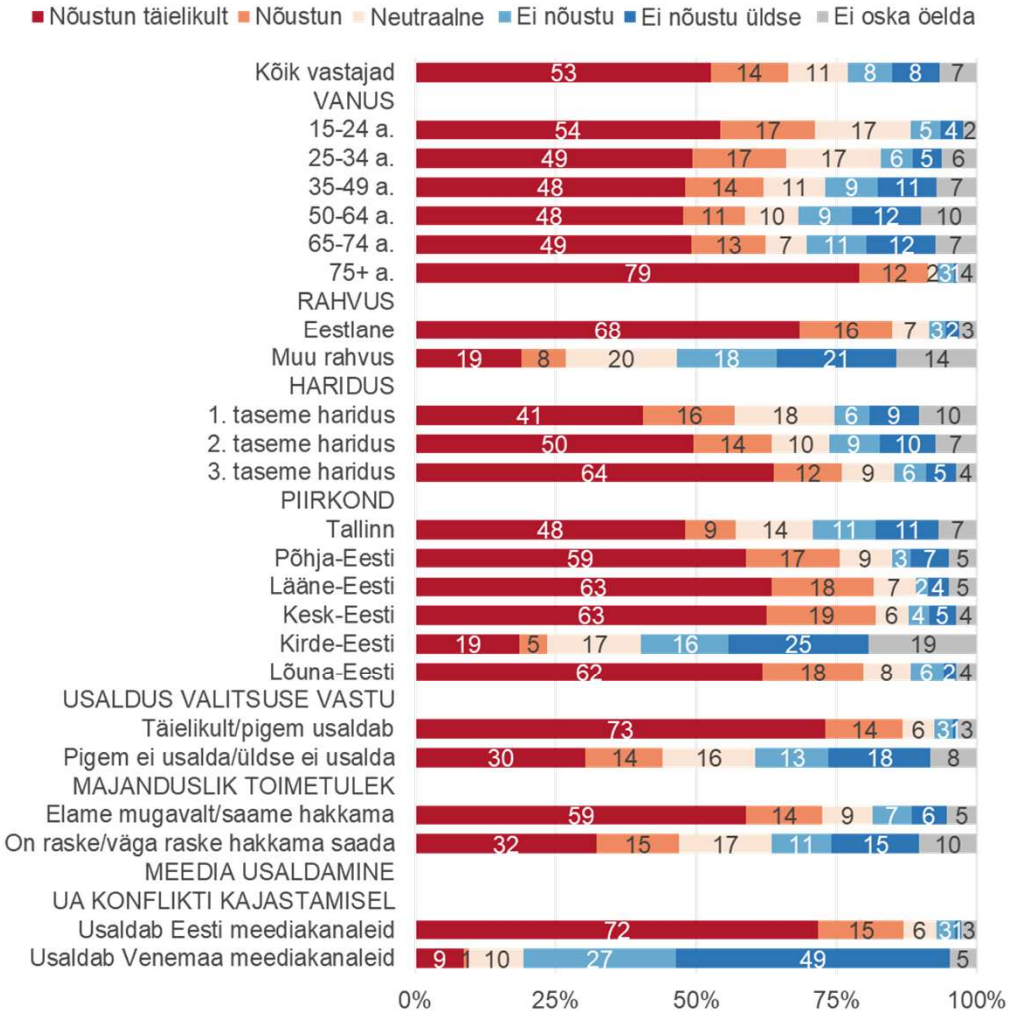
Ukraina sõjaline toetamine

Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes 1252-1254 vastajat)

Kas või kui palju Te nõustute järgneva väitega: ” Liitlased peavad jätkama Ukrainale sõjalise toetuse pakkumist”?

Taustrühmade võrdlus, AA veebruarikuu seire

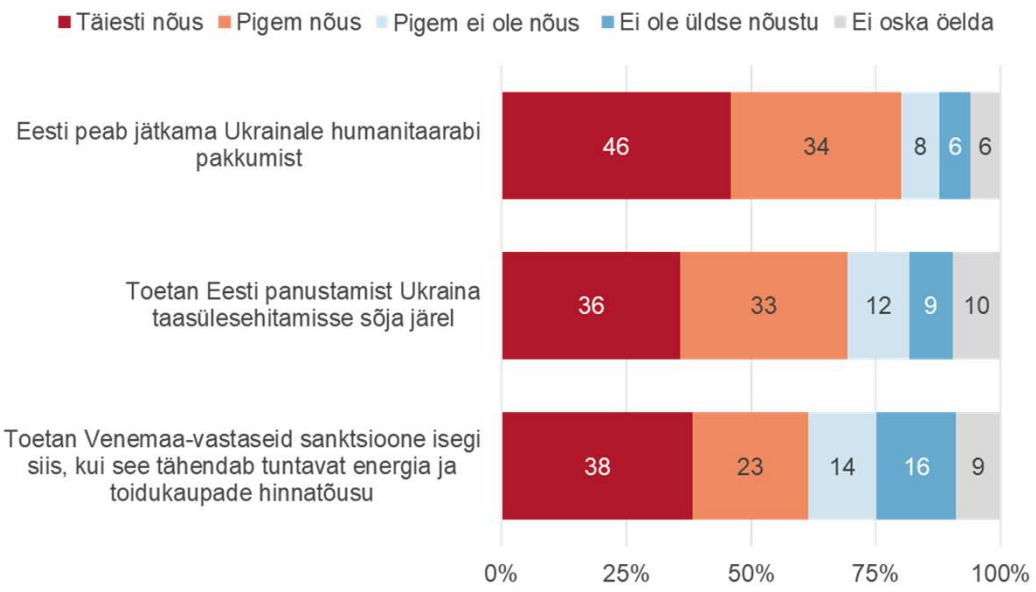

TURU-UURINGUTE AS

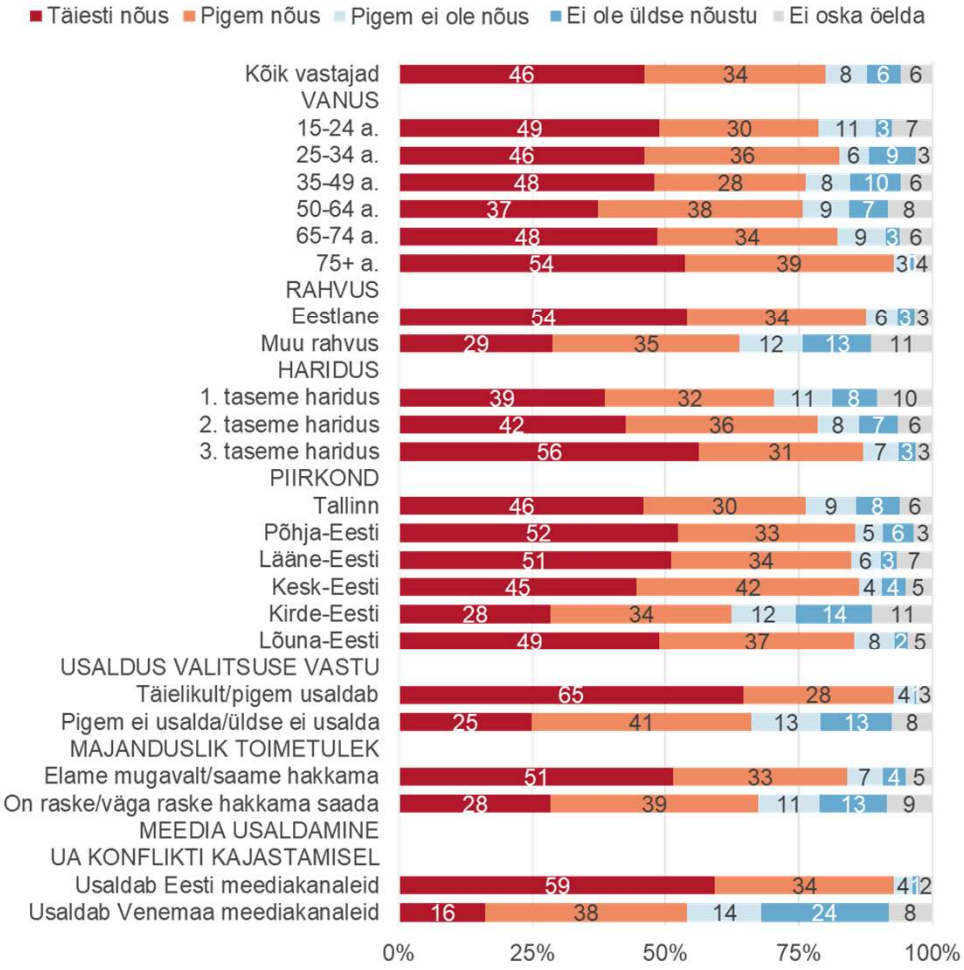
Ukraina majanduslik toetamine

Kõik vastajad, n=1506

Mil määral Te nõustute või ei nõustu järgnevate väidetega?

Nõustumine väitega:
Eesti peab jätkama Ukrainale humanitaarabi pakkumist

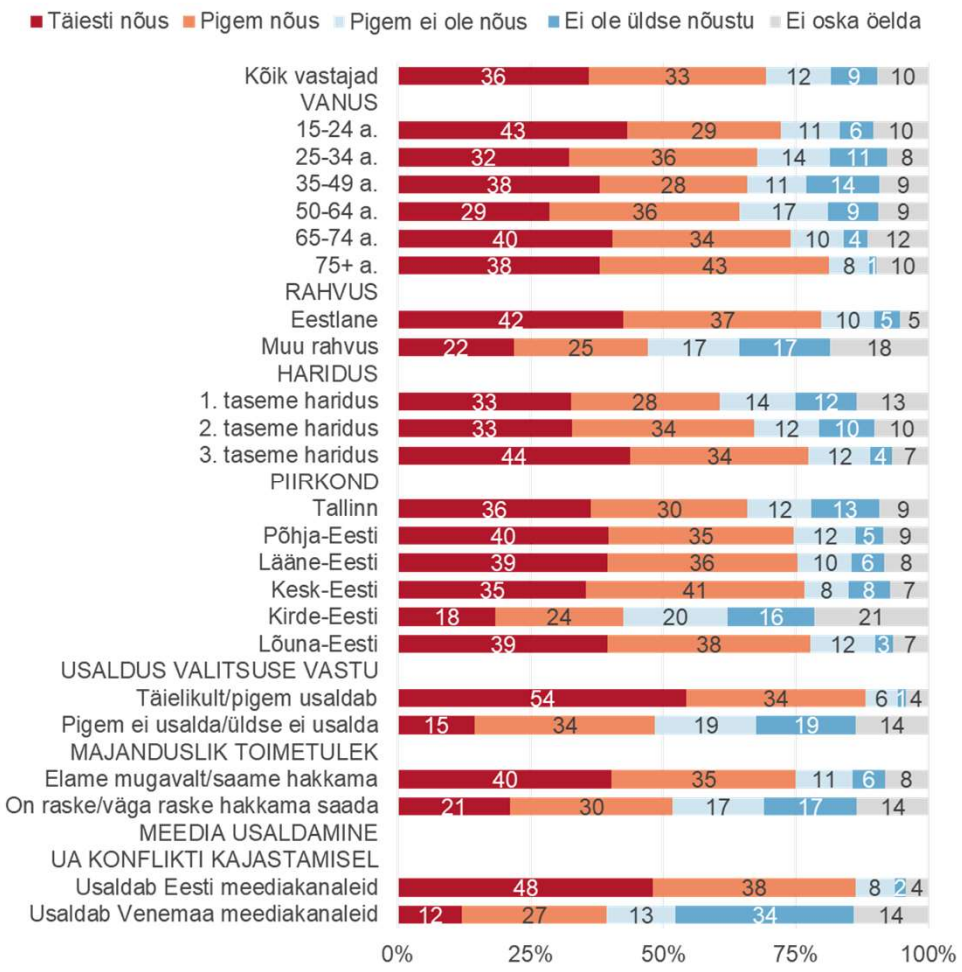
TURU-UURINGUTE AS

Ukraina majanduslik toetamine

Kõik vastajad, n=1506

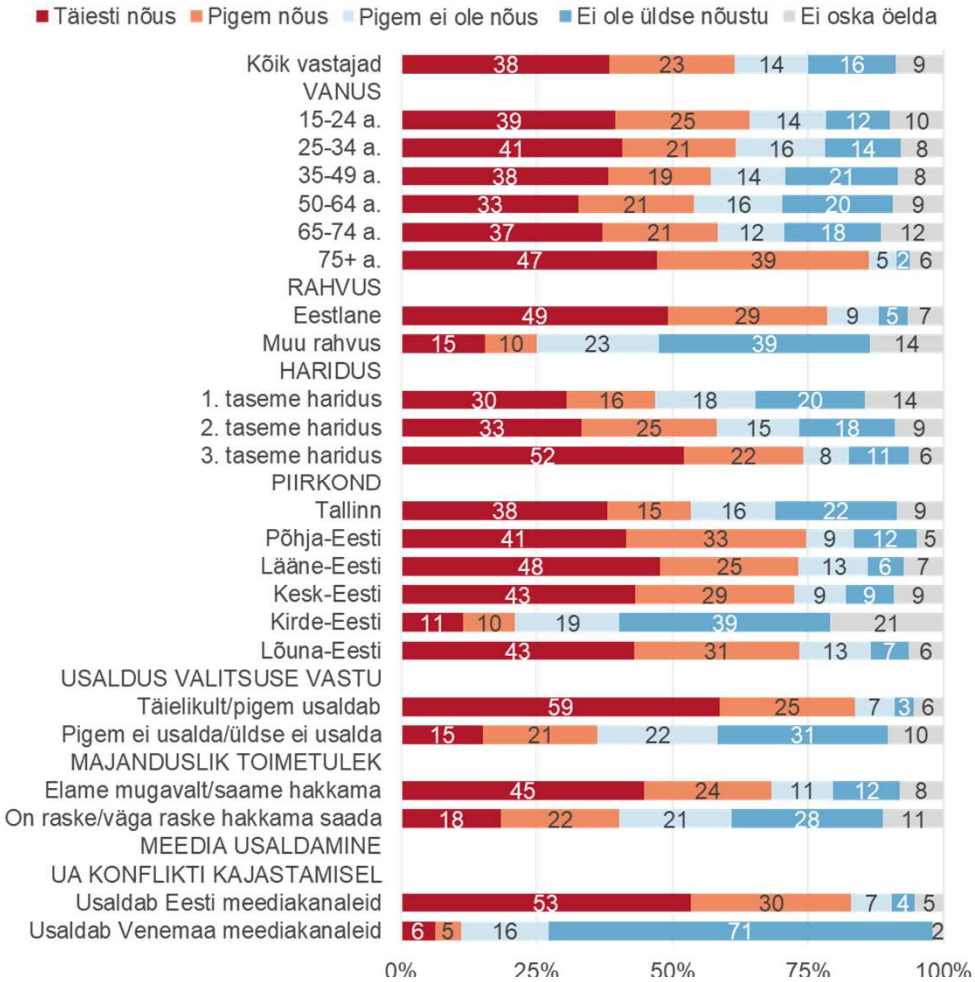
Nõustumine väitega:

Toetan Eesti panustamist Ukraina taasülesehitamisse sõja järel

Nõustumine väitega:

Toetan Venemaa-vastaseid sanktsioone isegi siis, kui see tähendab tuntavat energia ja toidukaupade hinnatõusu

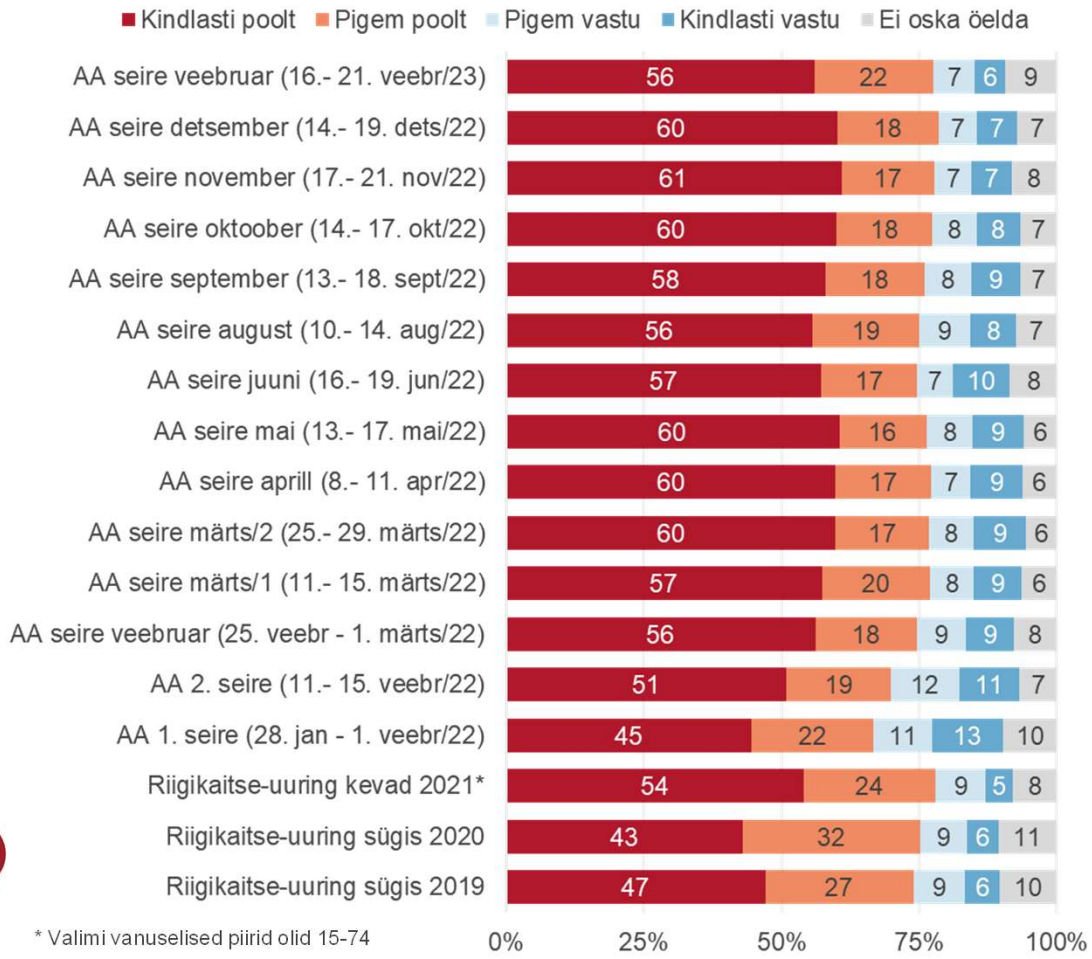

TURU-UURINGUTE AS

Toetus NATO-sse kuulumisele

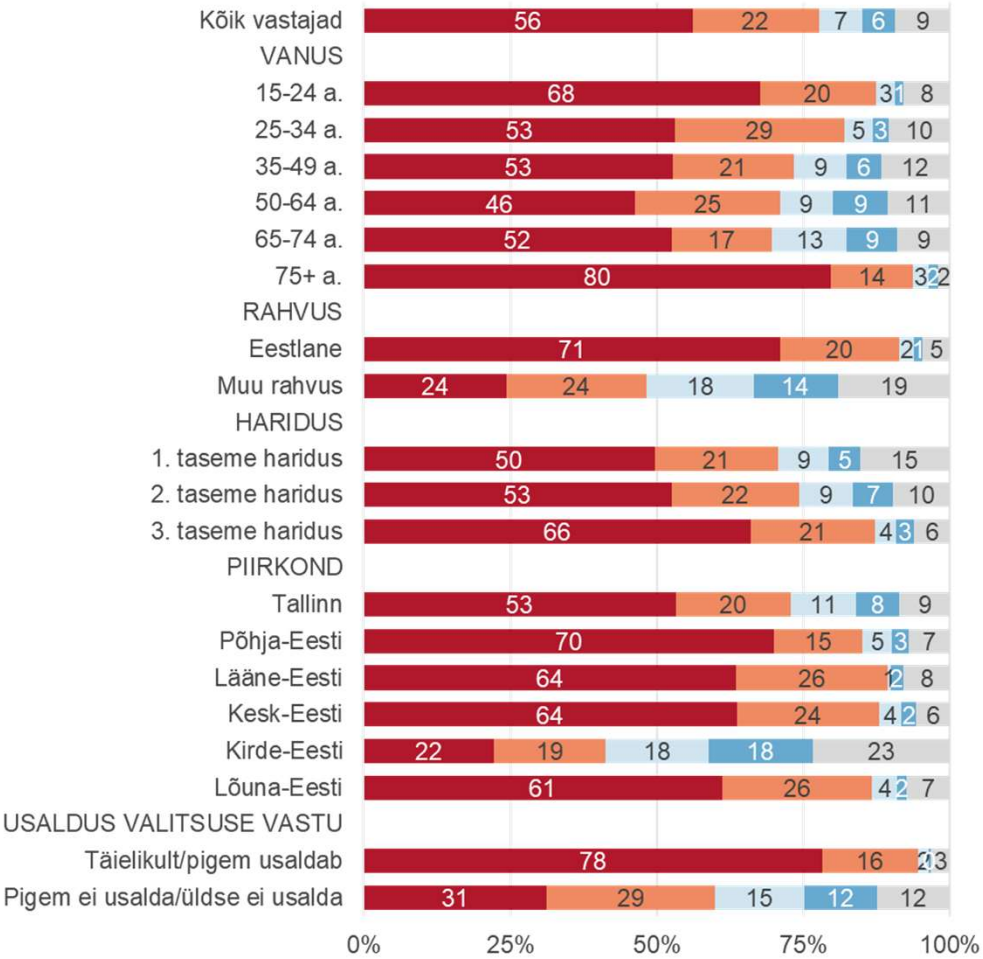
Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes 1250-1850 vastajat)

Kas olete NATO-sse kuulumise poolt või selle vastu?

* Valimi vanuselised piirid olid 15-74

Taustrühmade võrdlus, AA veebruarikuu seire

TURU-UURINGUTE AS

Toetus tuumaenergia tootmisele Eestis

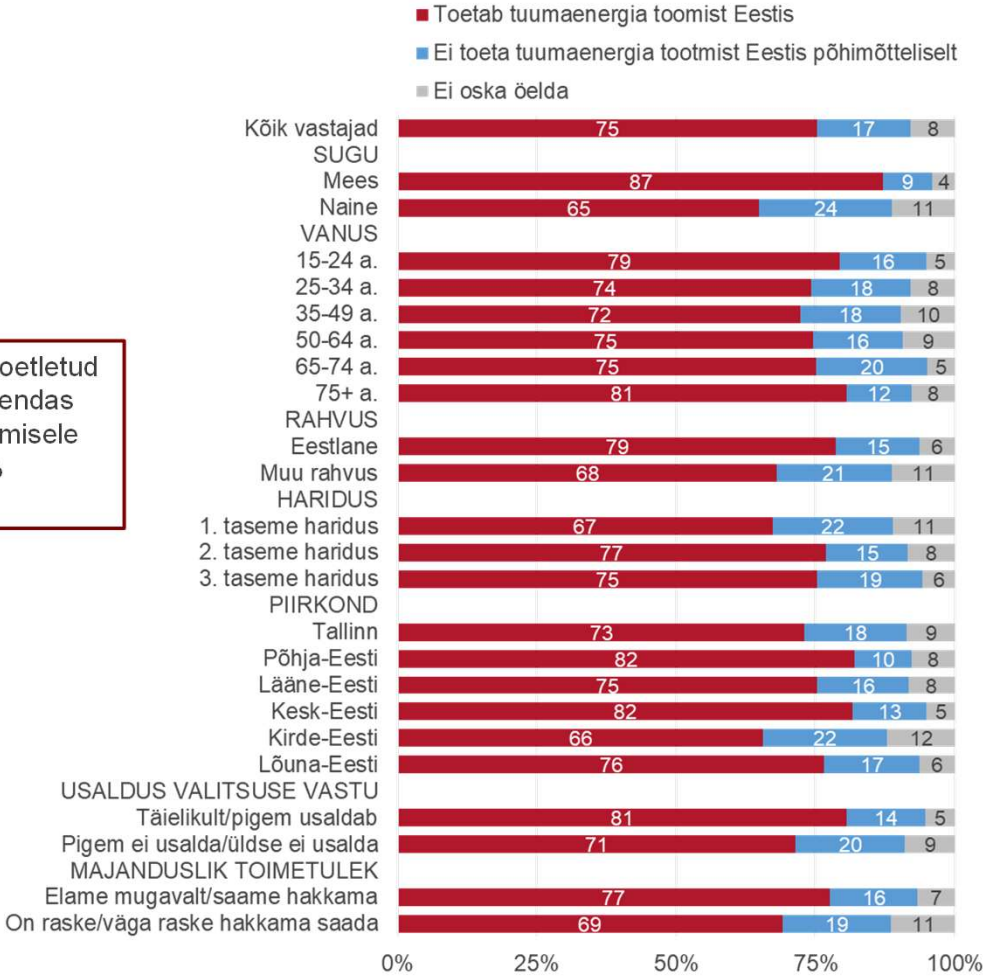
Kõik vastajad, n=1506

Kas ning milliste eesmärkide nimel toetaksite tuumaenergia tootmist Eestis (tuumaelektrijaama rajamist)?

Seoses ankeedis loetletud eesmärkidega väljendas tuumaenergia tootmisele Eestis toetust 75% küsitletutest.

Toetus tuumaenergia tootmisele Eestis taustrühmades

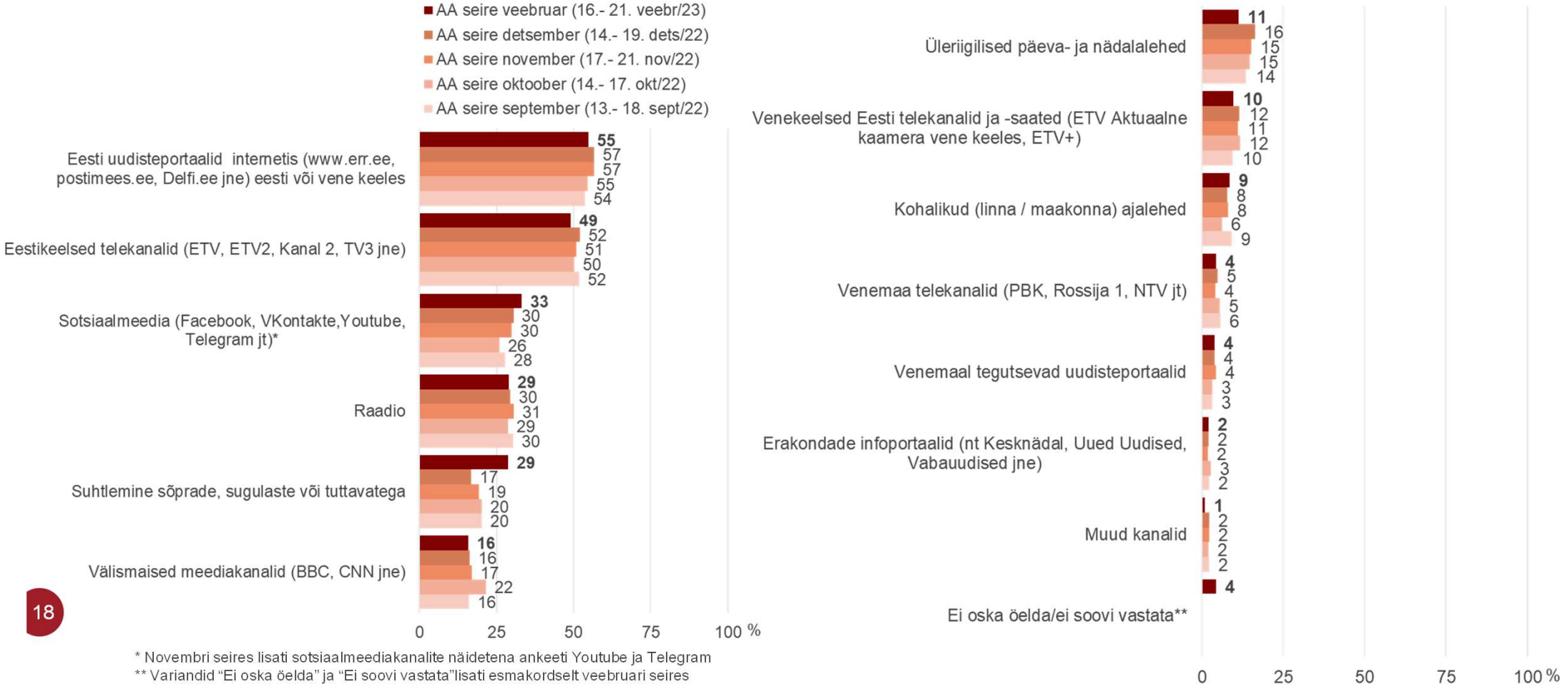

TURU-UURINGUTE AS

Infokanalite olulisus

Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes 1256 vastajat)

Millised järgnevad meediakanalid on Teile infoallikana, uudiste ja teadmiste hankimise vahendina kõige olulisemad?

* Novembri seires lisati sotsiaalmeediakanalite näidetena ankeeti Youtube ja Telegram

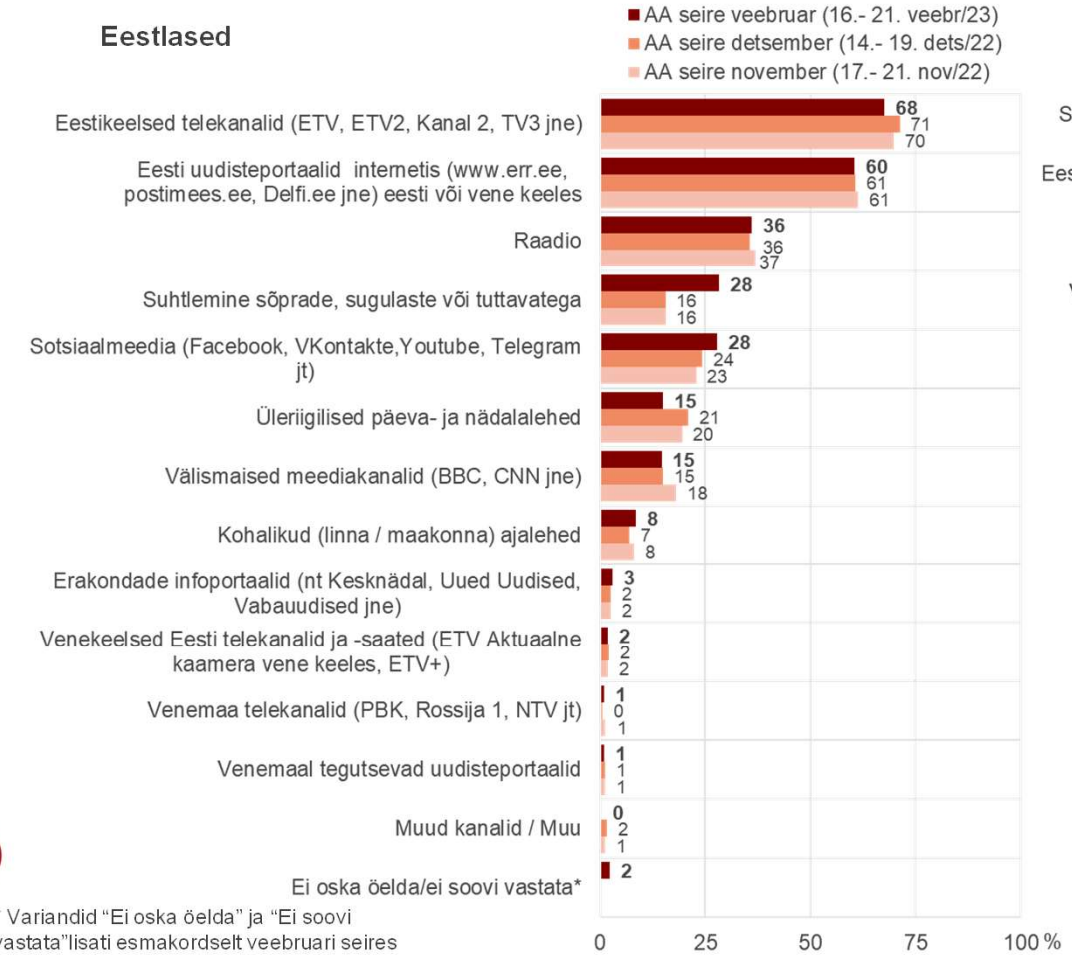
** Variandid "Ei oska öelda" ja "Ei soovi vastata"lisati esmakordselt veebruari seires

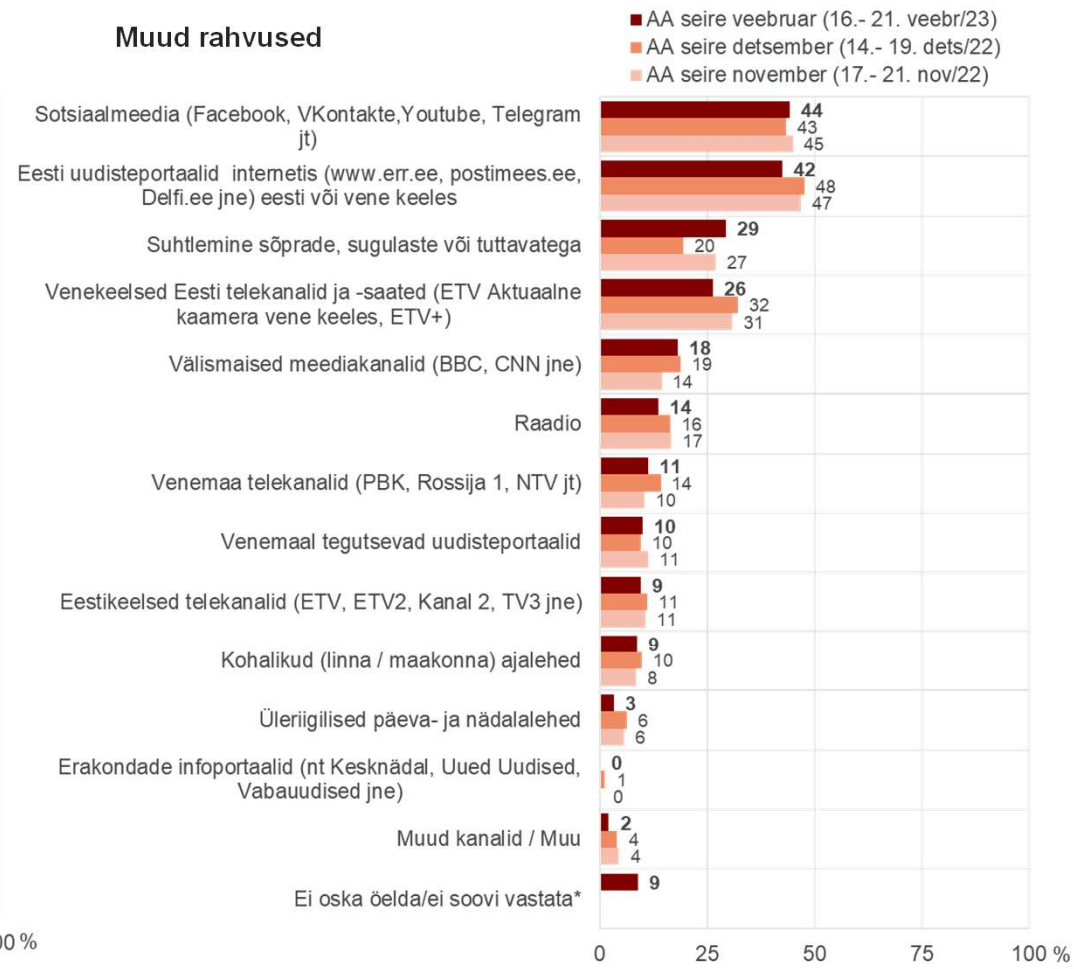
TURU-UURINGUTE AS

Infokanalite olulisus, ajaline võrdlus eestlaste ja muudest rahvustest vastajate lõikes

Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes 1256 vastajat)

Millised järgnevad meediakanalid on Teile infoallikana, uudiste ja teadmiste hankimise vahendina kõige olulisemad?

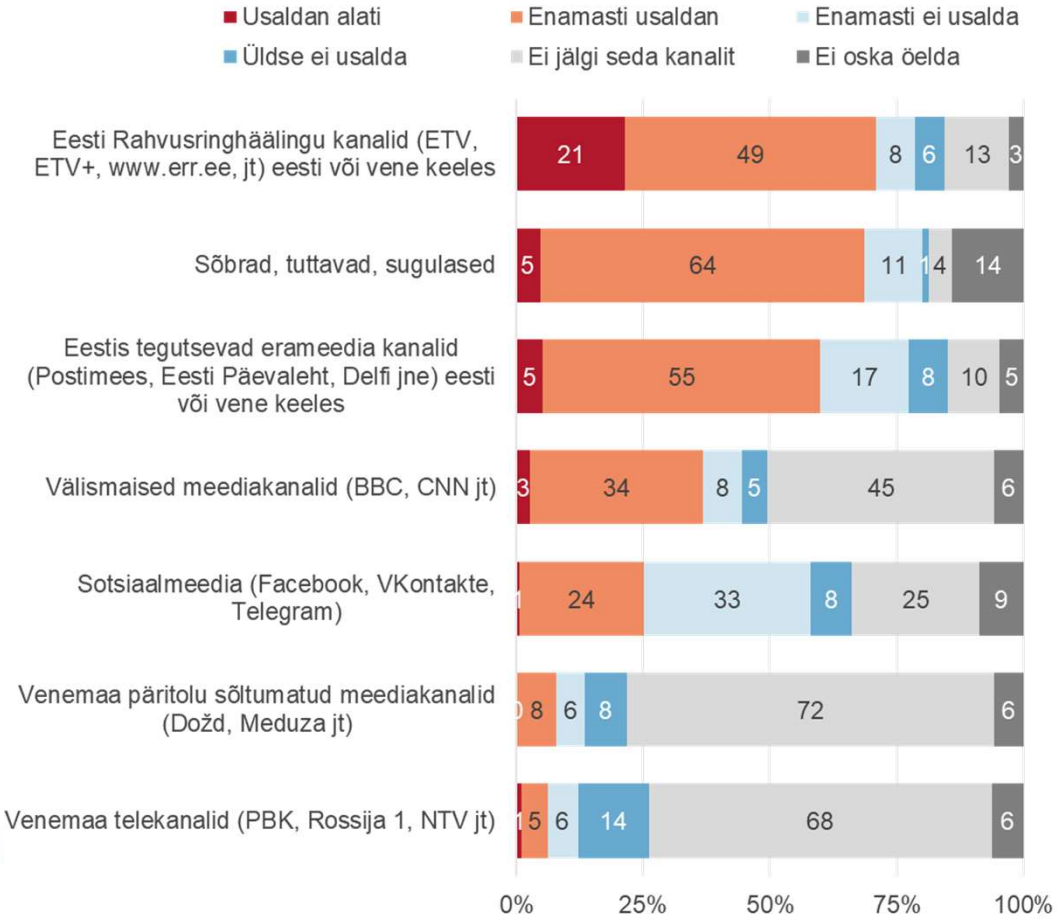
* Variandid "Ei oska öelda" ja "Ei soovi vastata"lisati esmakordselt veebruari seires

TURU-UURINGUTE AS

Meediakanalite ja infoallikate usaldamine

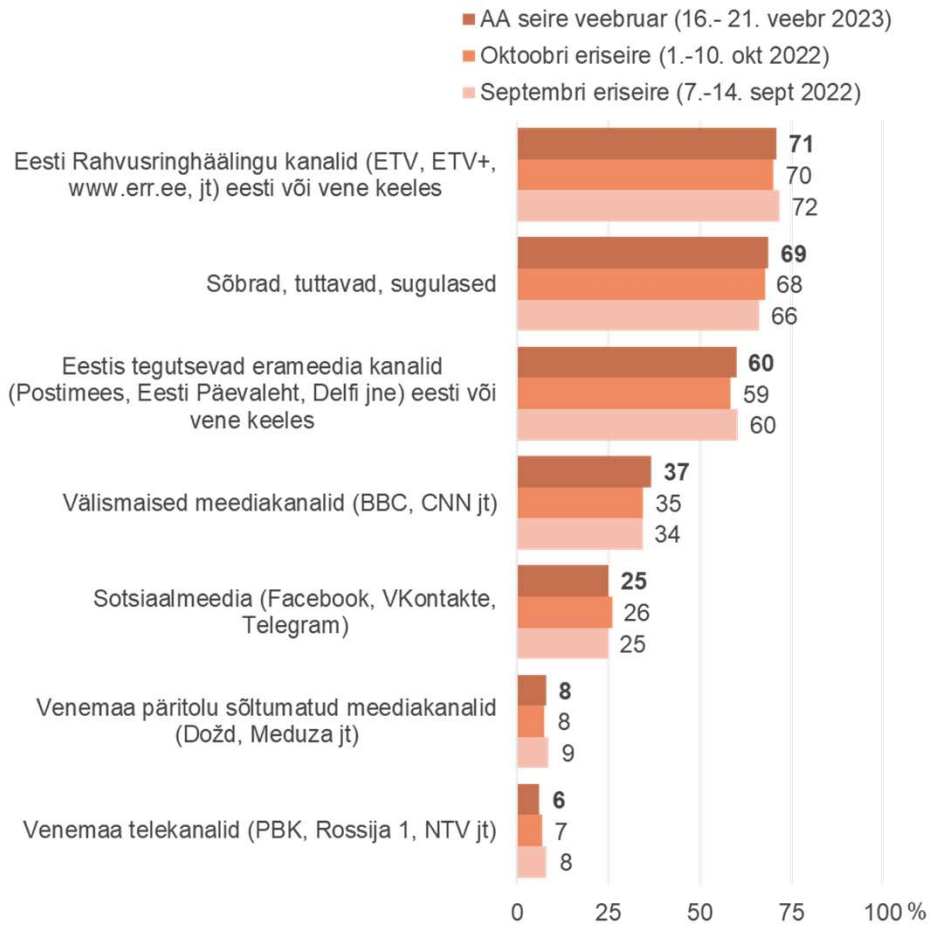
Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes samuti 1506 vastajat)

Kuivõrd Te usaldate järgmiseid meediakanaleid?

Aegrida

Hinnangu “usaldan alati” või`”enamasti usaldan” andnud vastajate osakaal

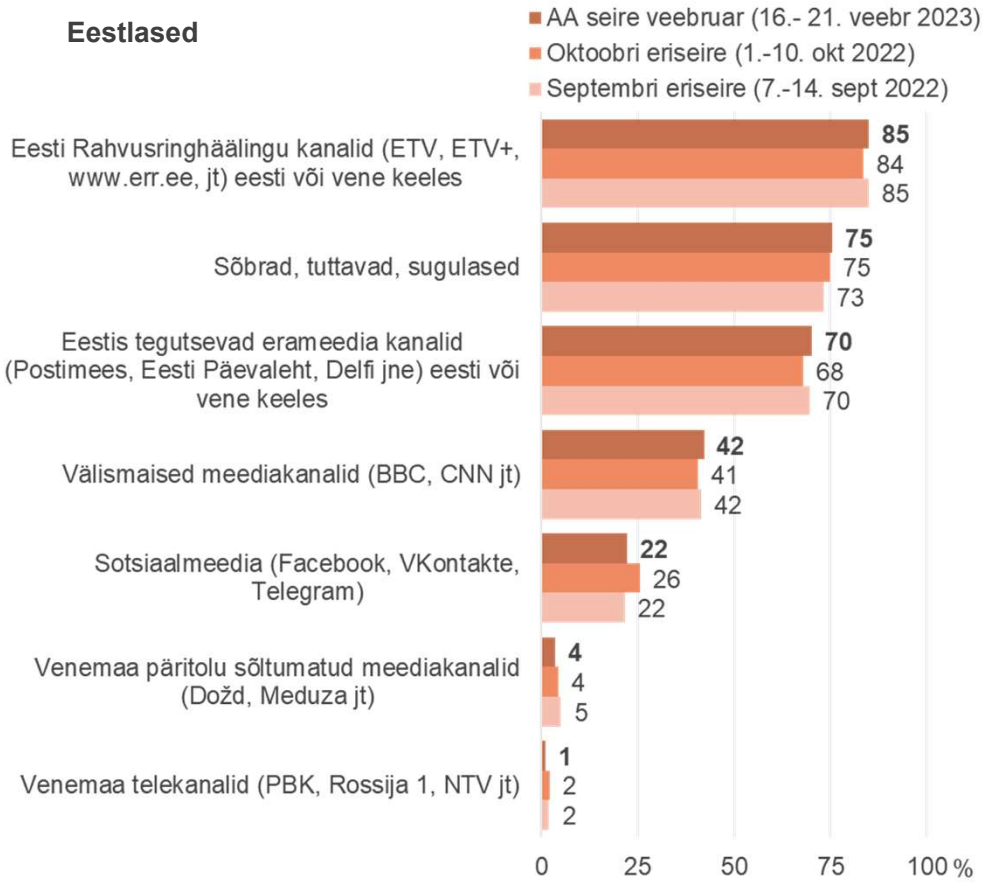

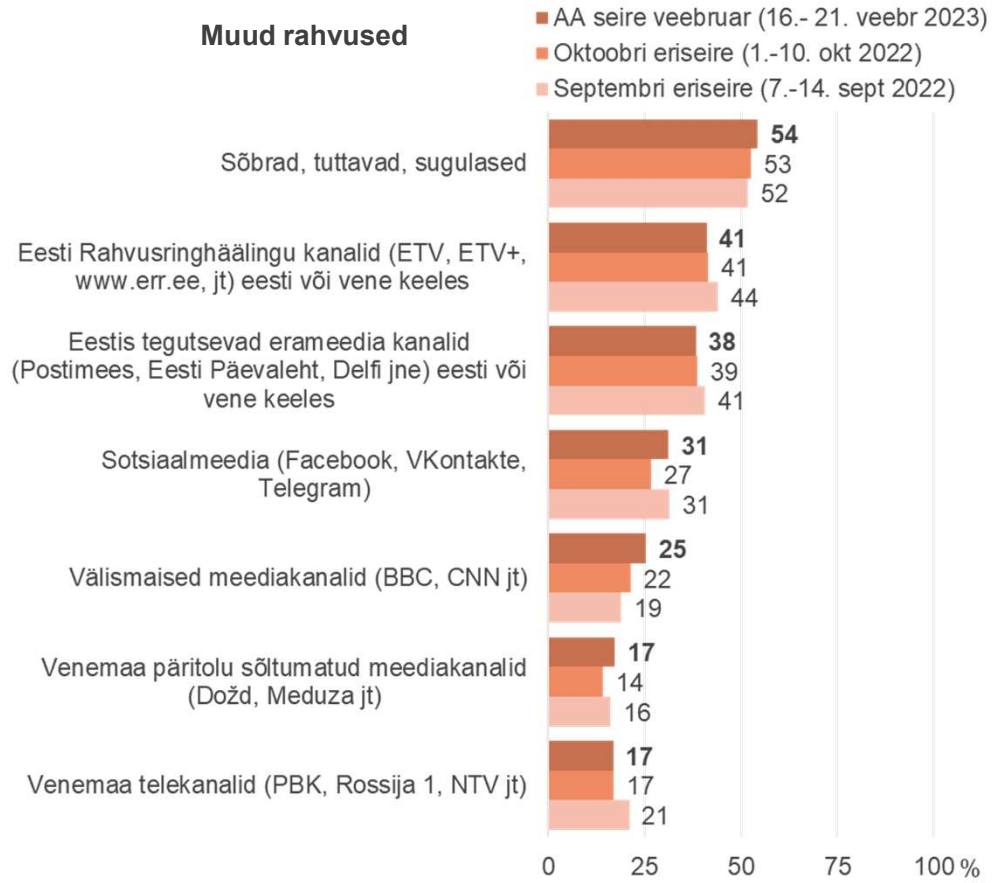
TURU-UURINGUTE AS

Meediakanalite ja infoallikate usaldamine, rahvusrühmade võrdlus

Kõik vastajad, n=1506

Kuivõrd Te usaldate järgmiseid meediakanaleid?
Rahvusrühmade võrdlus
Hinnangu “usaldan alati” või`”enamasti usaldan” andnud vastajate osakaal

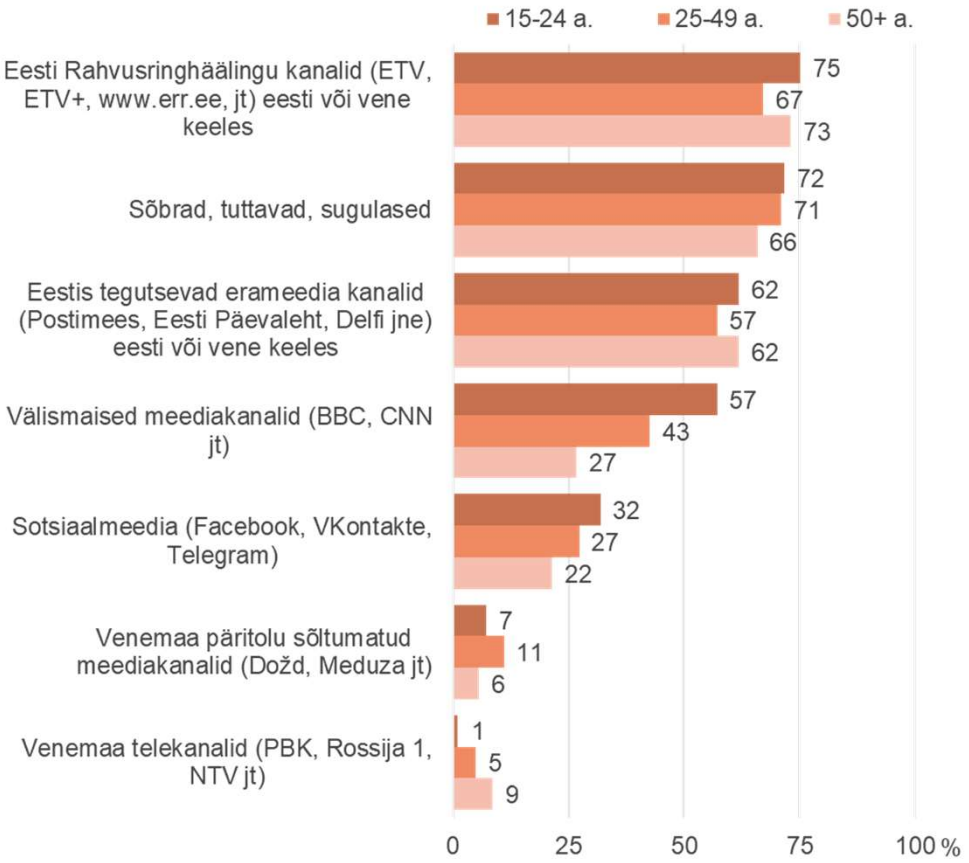

TURU-UURINGUTE AS

Meediakanalite ja infoallikate usaldamine, vanusrühmade võrdlus

Kõik vastajad, n=1506

Kuivõrd Te usaldate järgmiseid meediakanaleid?
Vanuserühmade võrdlus
Hinnangu “usaldan alati” või`”enamasti usaldan” andnud vastajate osakaal

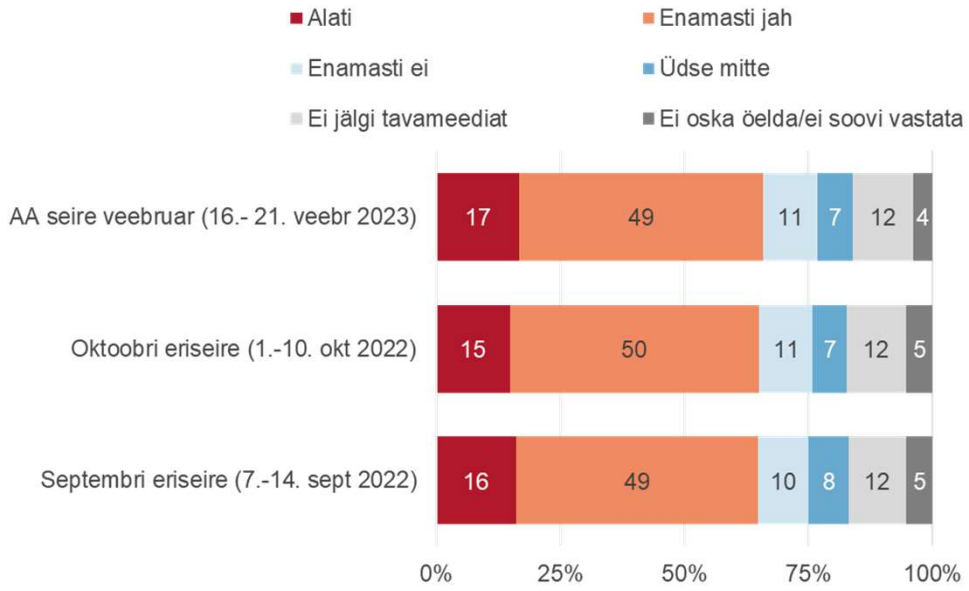

TURU-UURINGUTE AS

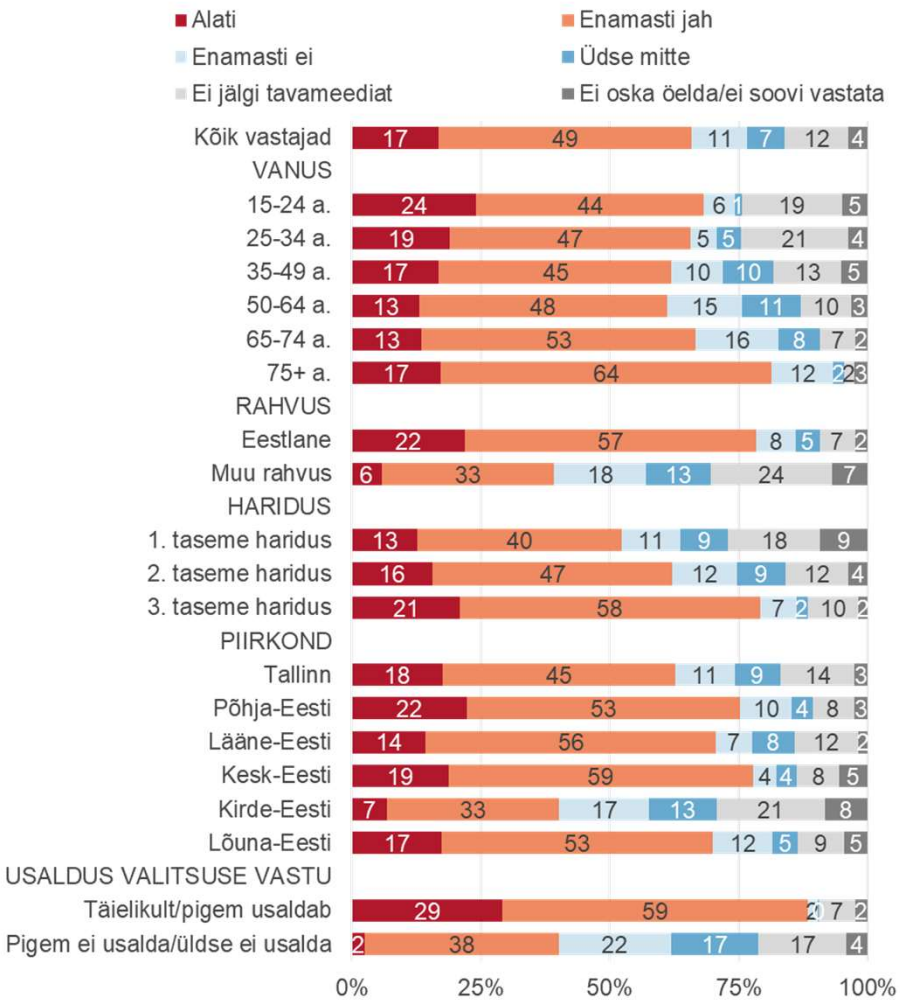
Eesti Rahvusringhäälingu uudiste usaldamine

Kõik vastajad, n=1506

Kuivõrd Te usaldate Eesti Rahvusringhäälingu uudiseid?

Taustrühmade võrdlus, AA veebruarikuu seire

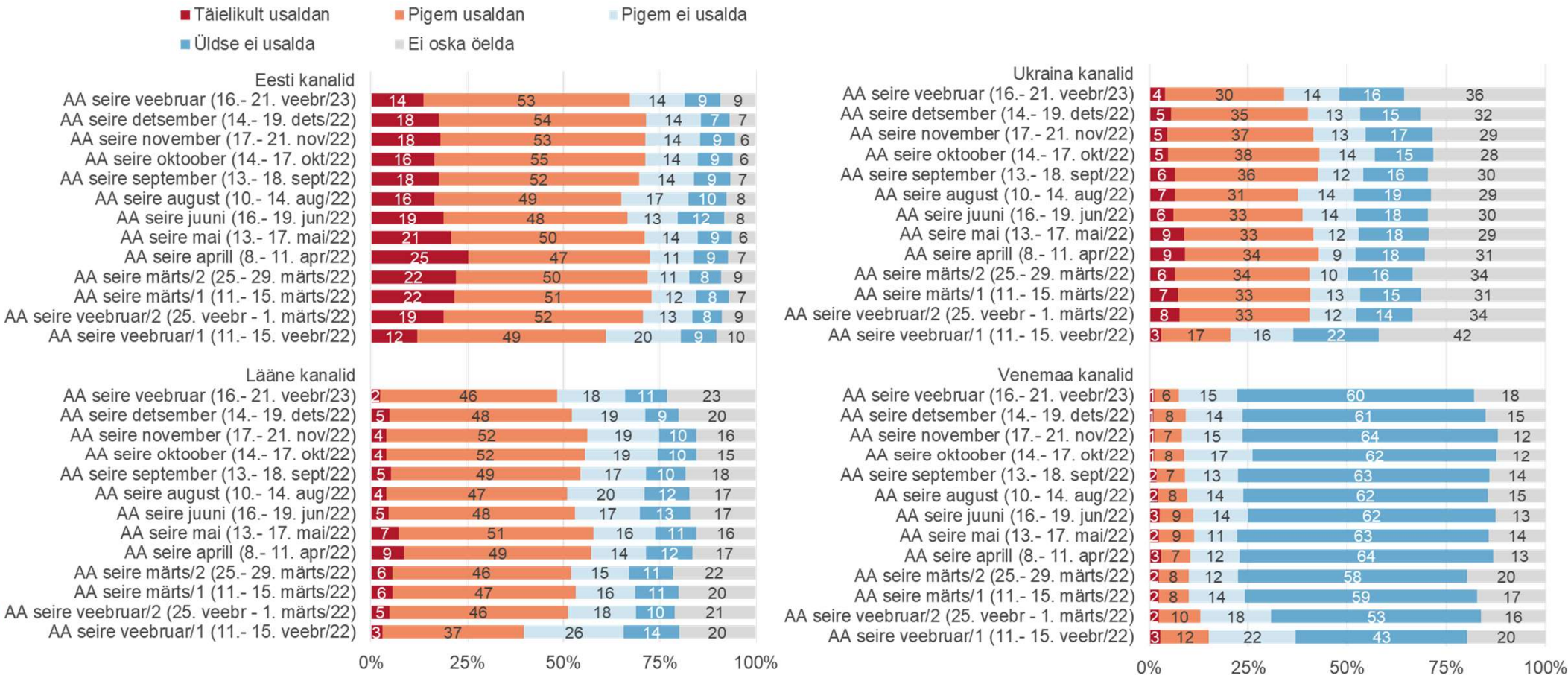

TURU-UURINGUTE AS

Usaldus uudistekanalite vastu Venemaa-Ukraina konflikti teemal

Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes 1252-1256 vastajat)

Kuivõrd Te usaldate Vene-Ukraina konflikti teemal antava teabe osas järgnevaid uudistekanaleid (sh infokanalid internetis)?

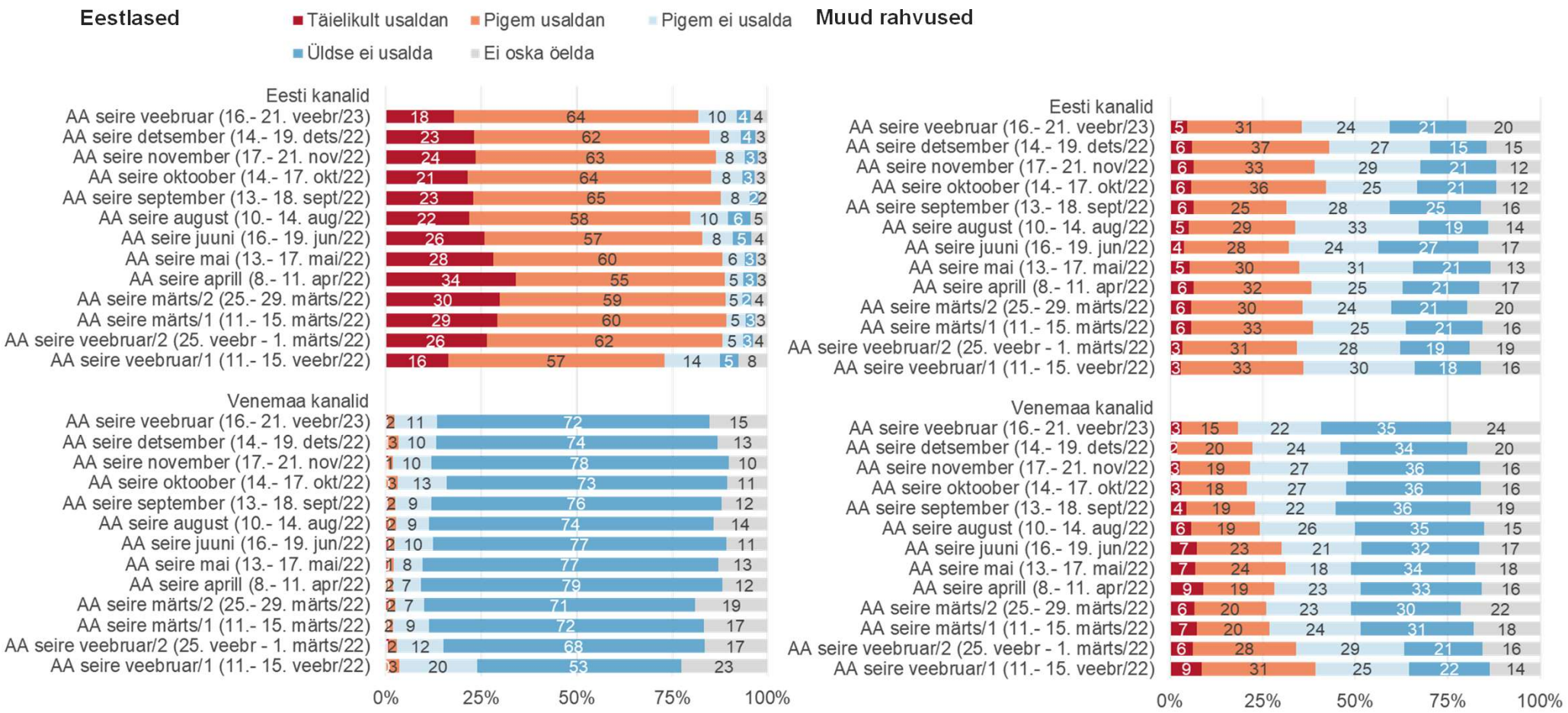

TURU-UURINGUTE AS

Usaldus Eesti ja Venemaa uudistekanalite vastu Venemaa-Ukraina konflikti teemal, eestlaste ja muudest rahvustest vastajate võrdlus

Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes 1252-1256 vastajat)

Kuivõrd Te usaldate Vene-Ukraina konflikti teemal antava teabe osas järgnevaid uudistekanaleid (sh infokanalid internetis)?

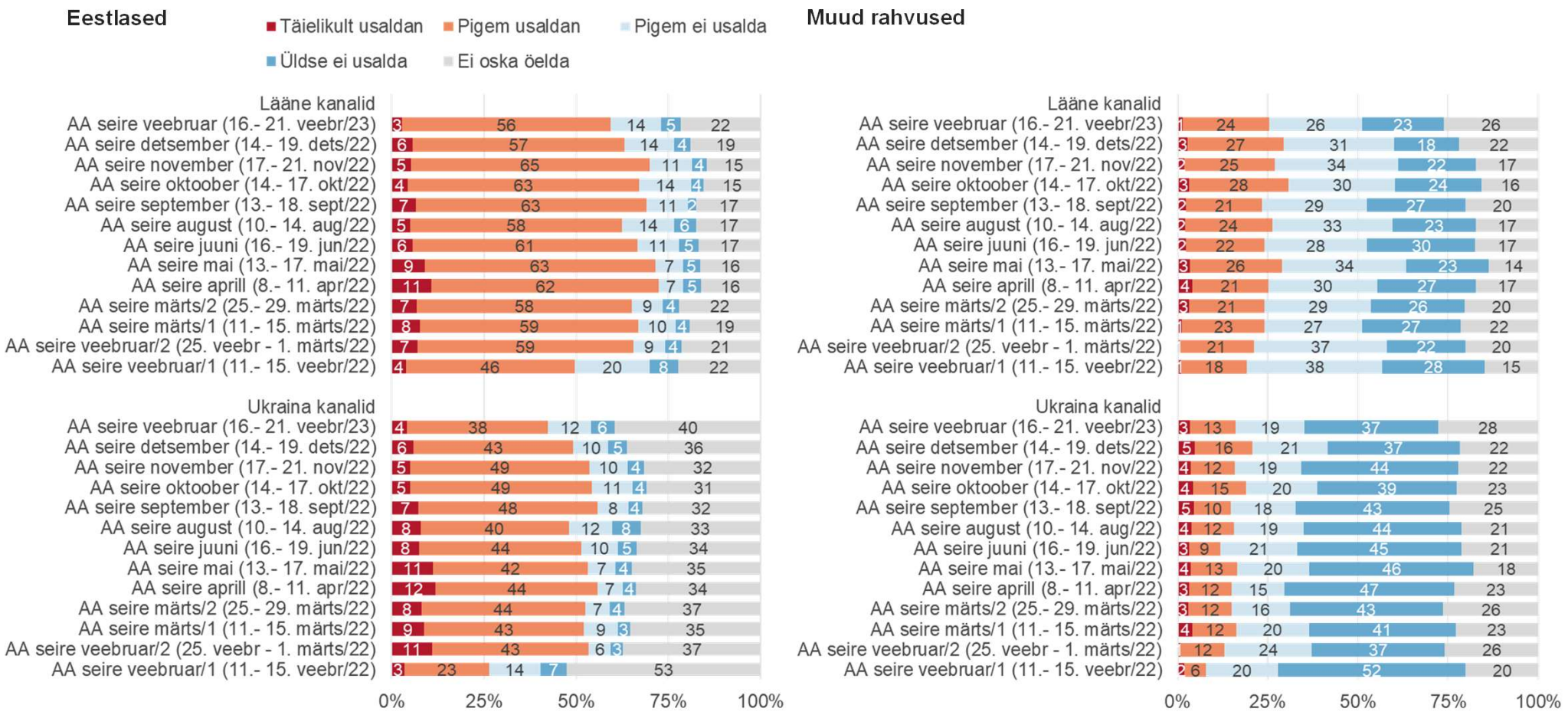

TURU-UURINGUTE AS

Usaldus Lääne ja Ukraina uudistekanalite vastu Venemaa-Ukraina konflikti teemal, eestlaste ja muudest rahvustest vastajate võrdlus

Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes 1252-1256 vastajat)

Kuivõrd Te usaldate Vene-Ukraina konflikti teemal antava teabe osas järgnevaid uudistekanaleid (sh infokanalid internetis)?

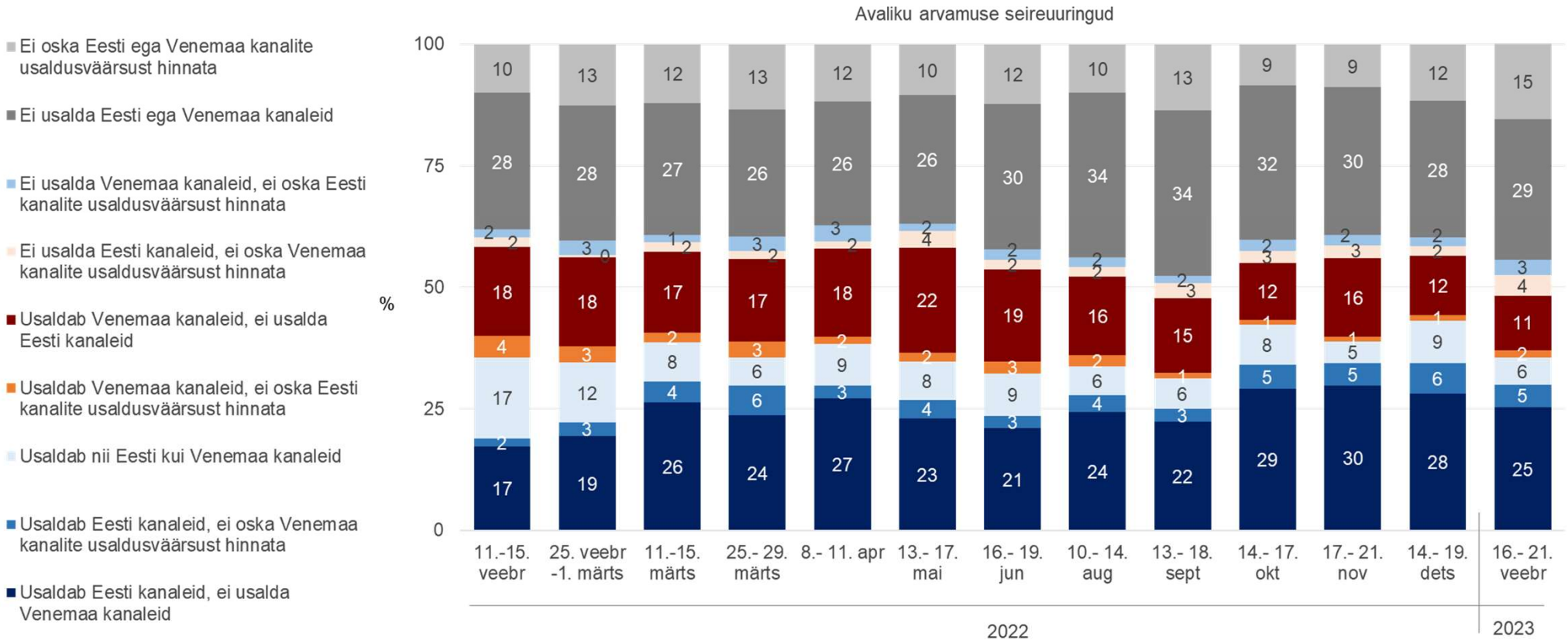

TURU-UURINGUTE AS

Usaldus uudistekanalite vastu Venemaa-Ukraina konflikti teemal, muudest rahvustest vastajad

Muudest rahvustest vastajad, n=585 (varasemates uuringutes 480-532 vastajat)

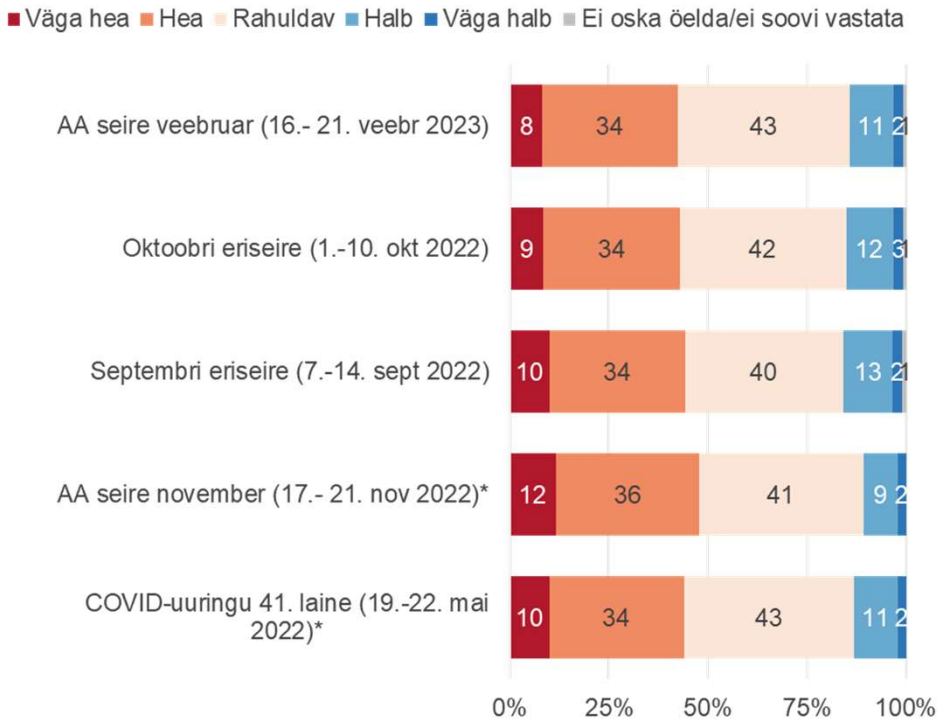
Kuivõrd Te usaldate Vene-Ukraina konflikti teemal antava teabe osas järgnevaid uudistekanaleid (sh infokanalid internetis)?

Hinnang tervisele

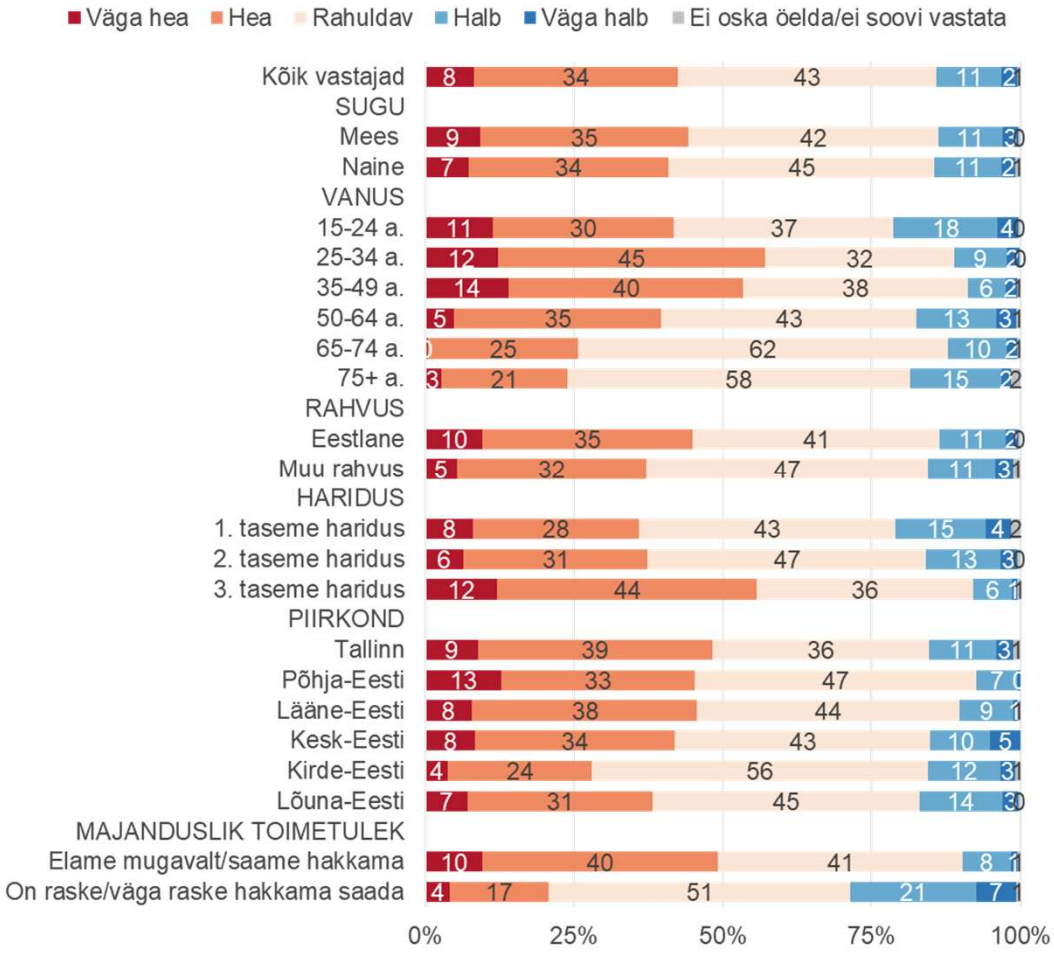
Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes 1255-1506 vastajat)

Milliseks hindate oma tervist üldiselt, võttes arvesse nii vaimset kui füüsilist tervist? Kas Teie arvates on Teie tervis…

* AA novembri seires ja COVID-uuringu 41. laines oli küsimuse sõnastus: “Kuidas Te hindate oma tervist käesoleval ajal?” ning vastusevarianti “rahuldav” asendas vastusevariant “keskmine”

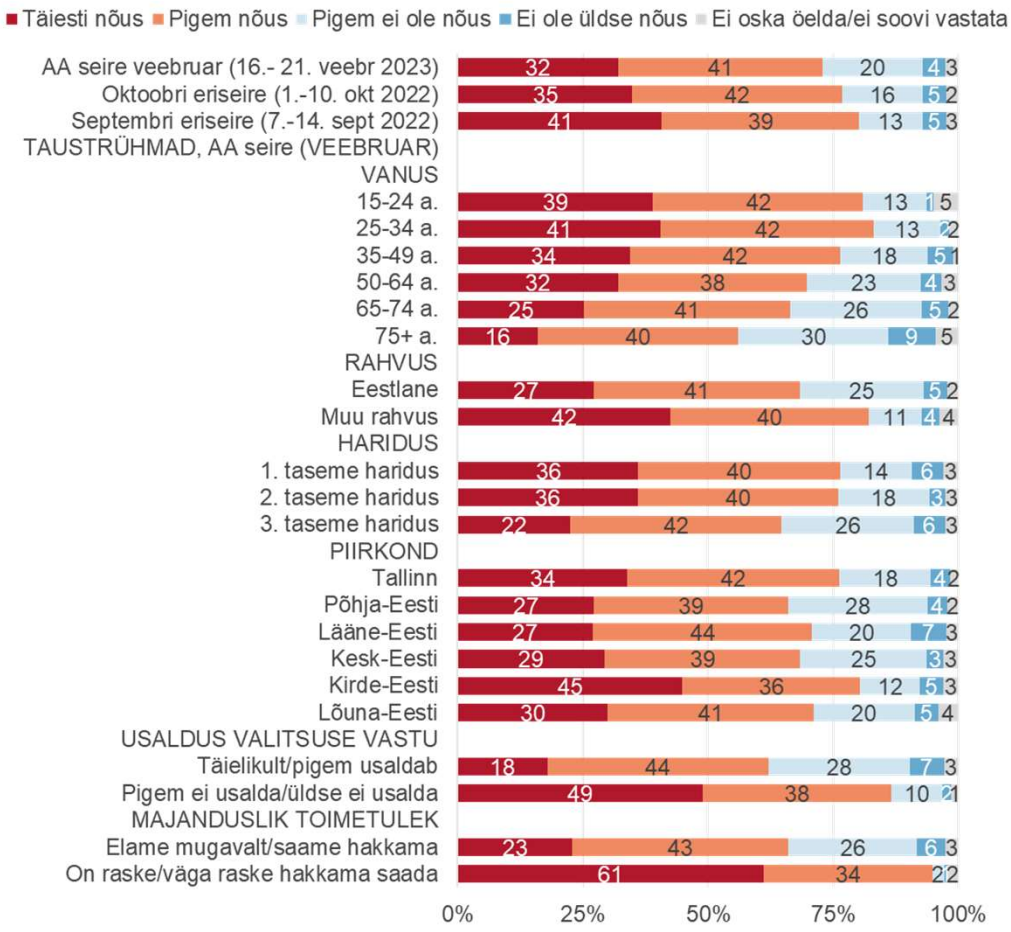
Taustrühmade võrdlus, AA veebruarikuu seire

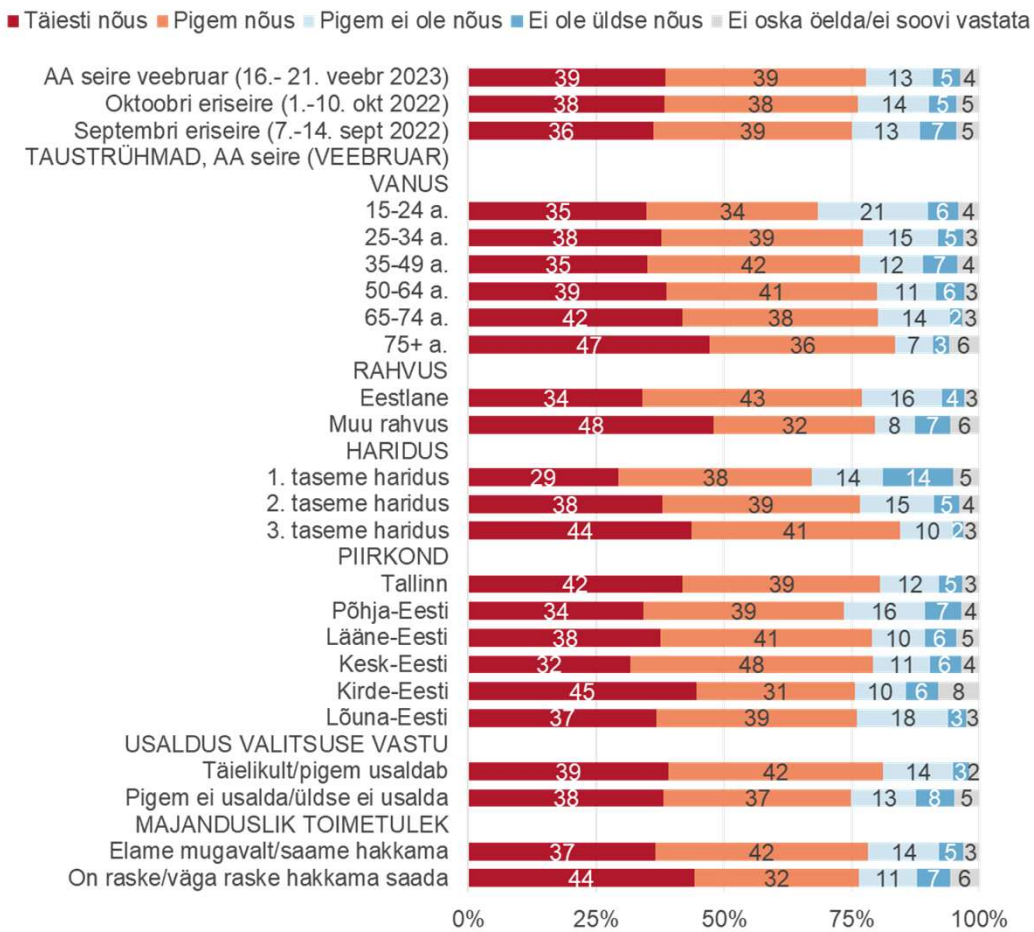
Stressitaseme tõus

Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes samuti 1506 vastajat)

Kuivõrd olete nõus, et praegune üldine majanduslik olukord on suurendanud Teis stressi?

Kuivõrd olete nõus, et praegune sõda Ukrainas on suurendanud Teis stressi?

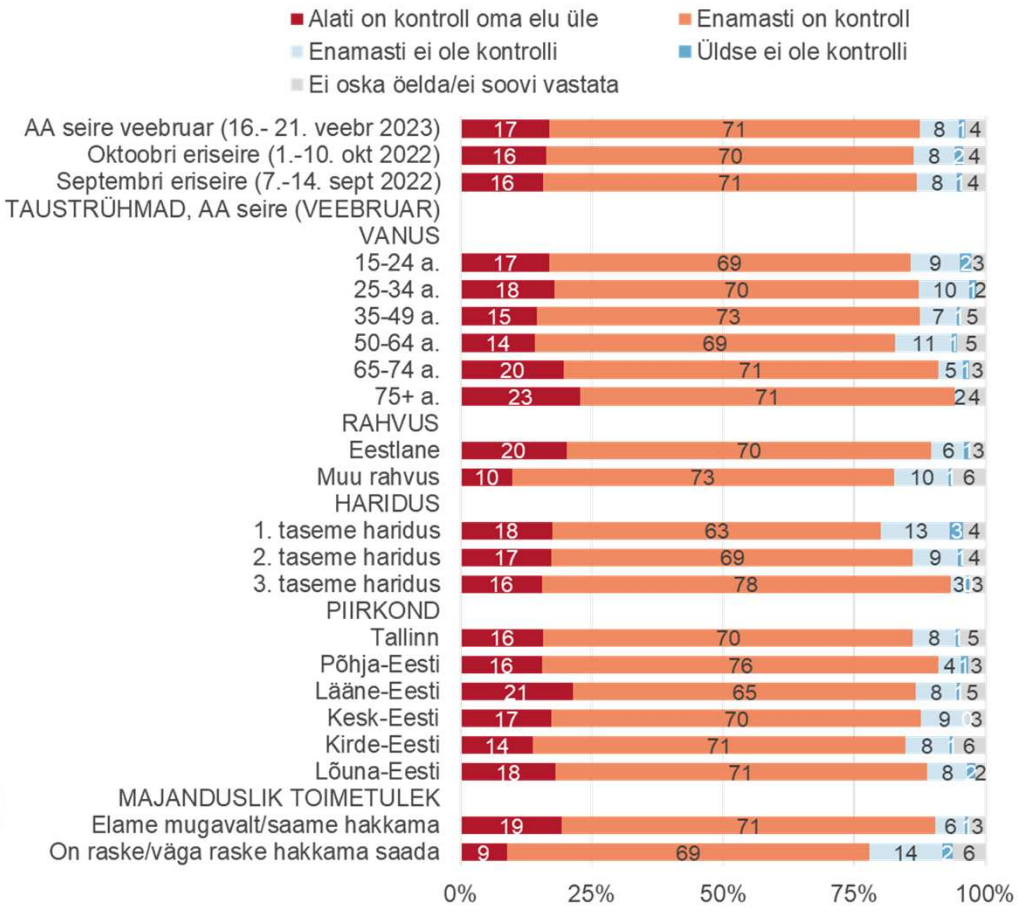

TURU-UURINGUTE AS

Kontroll oma elu üle

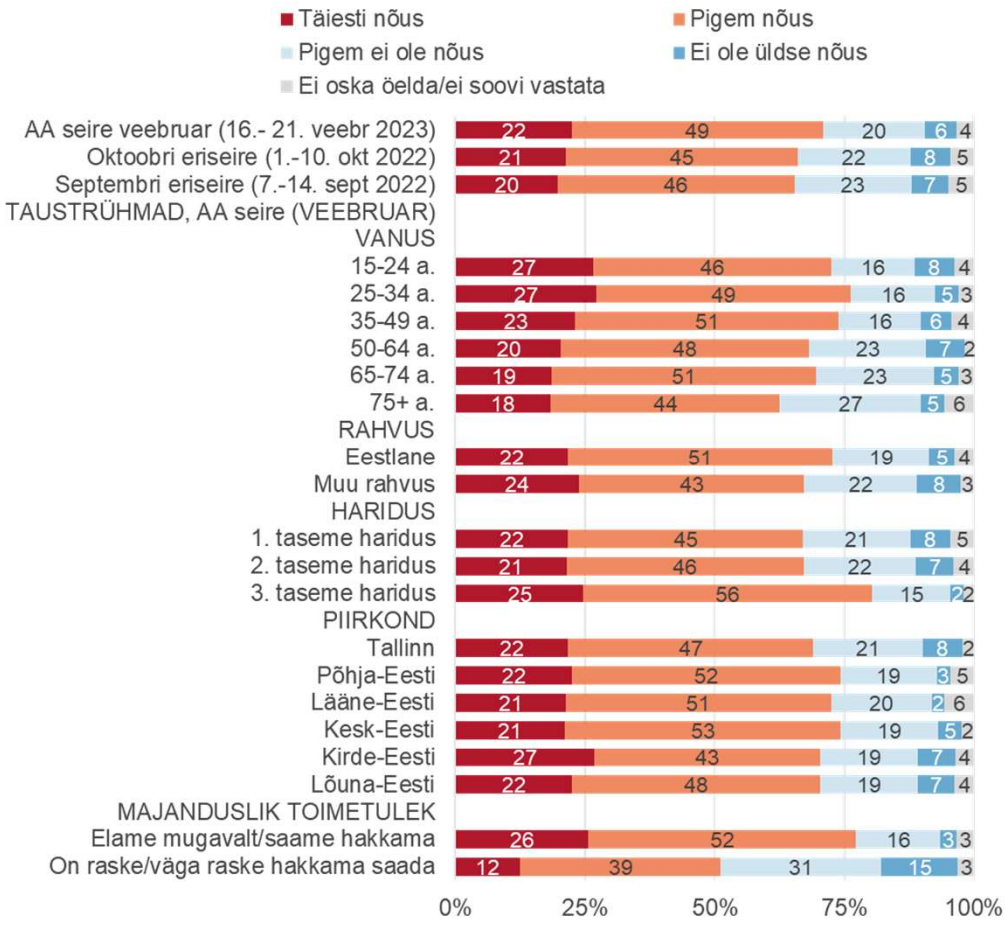
Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes samuti 1506 vastajat)

Mõned inimesed tunnevad, et neil on täielik kontroll oma elu üle, teised seevastu, et nende tegevus ei mõjuta seda, kuidas neil elus läheb. Kuidas on Teiega tavaliselt?

Optimism tuleviku suhtes

Kuivõrd olete nõus järgmise väitega: „Vaatan tulevikku lootuse ja entusiasmiga“?

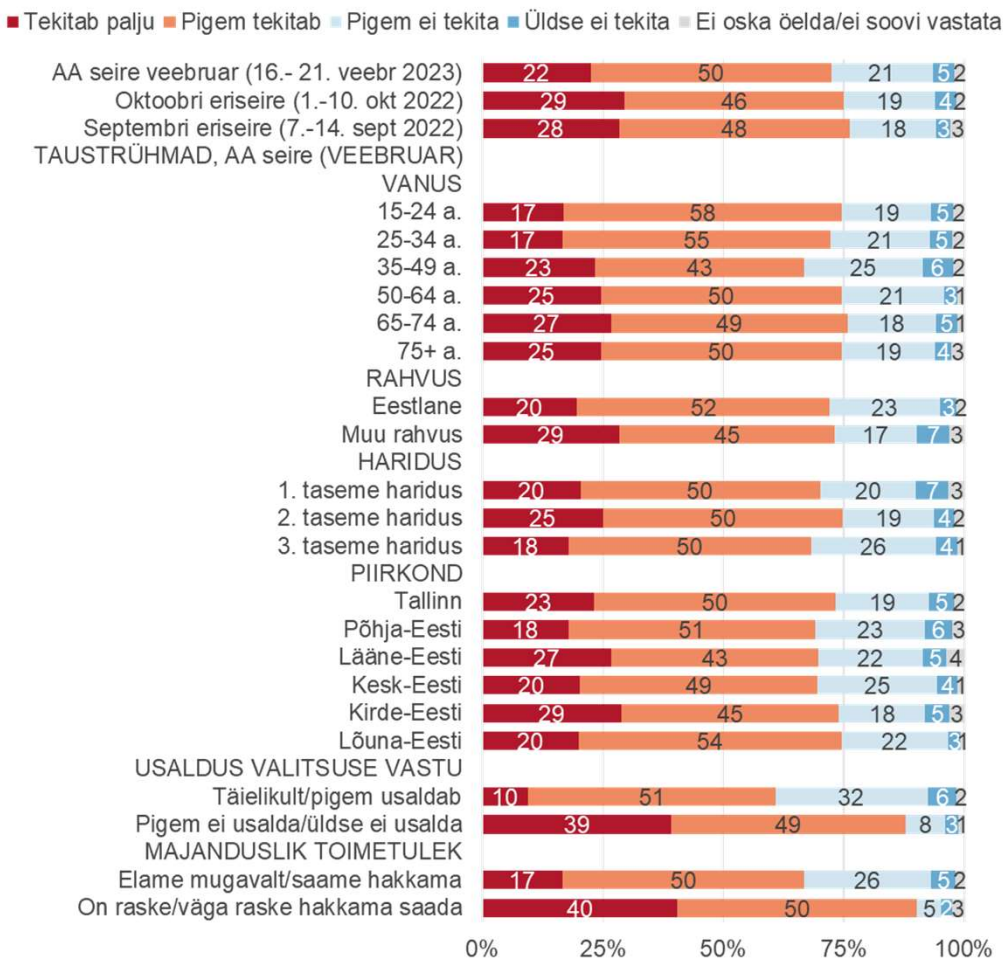

TURU-UURINGUTE AS

Olukorra ebakindlus

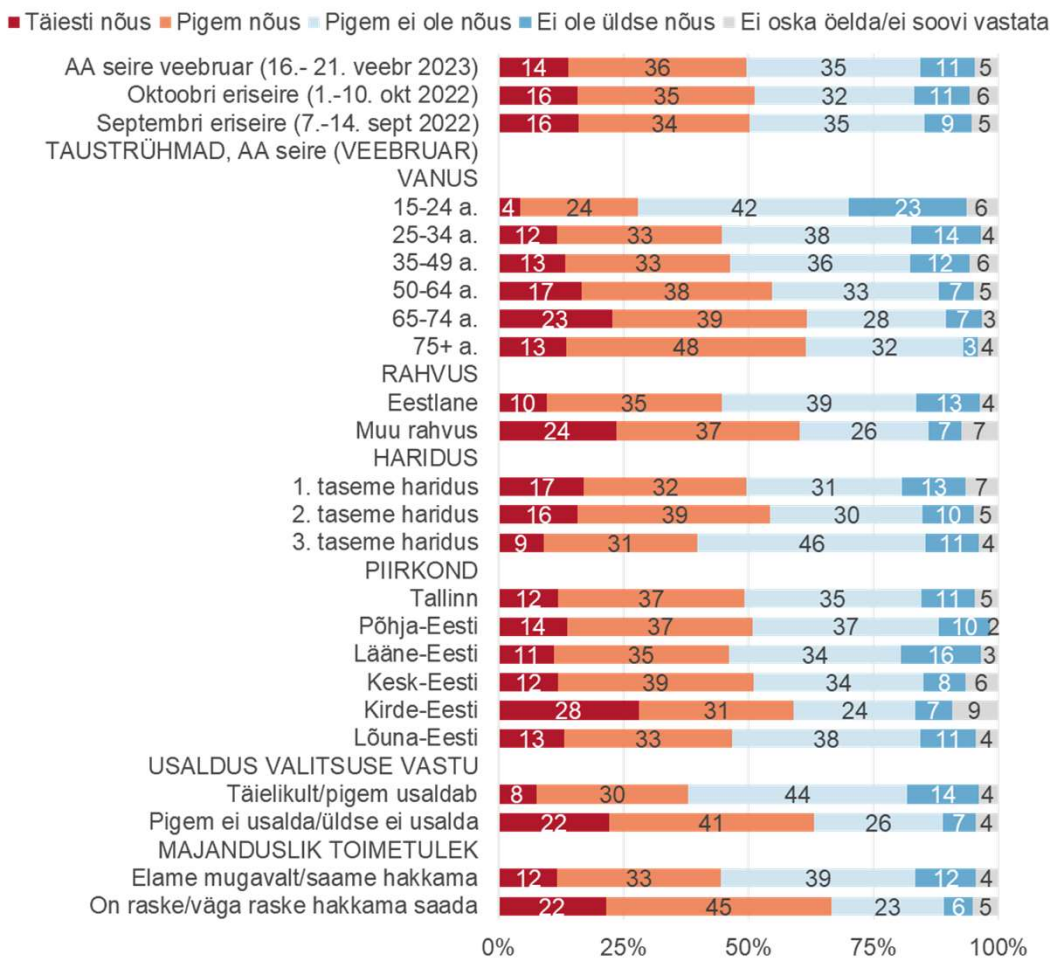
Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes samuti 1506 vastajat)

Kuivõrd praegune olukord ühiskonnas tekitab Teis ebakindlust?

Võimalus ühiskonda mõjutada

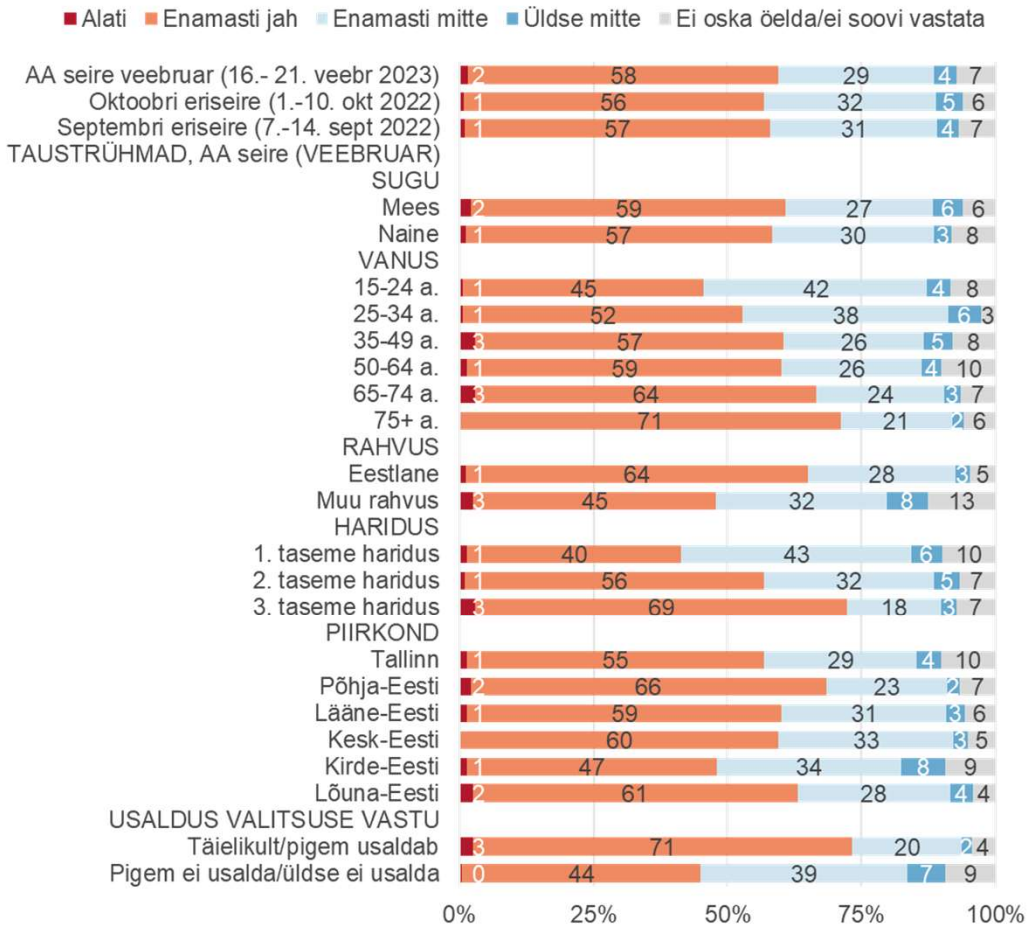
Kuivõrd nõustute või ei nõustu väitega „MINUL ei ole võimalust mõjutada ühiskonda“?

Inimeste usaldusväärsus

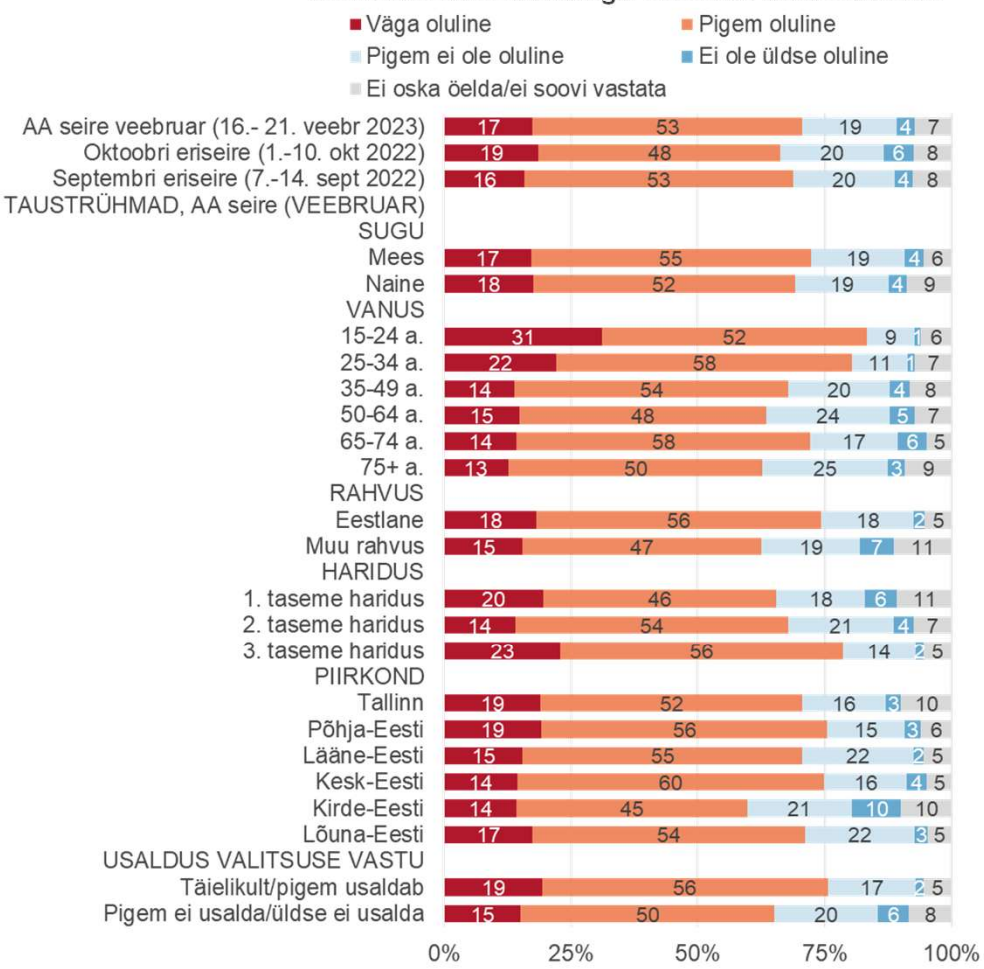
Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes samuti 1506 vastajat)

Üldiselt hinnates, kuivõrd Teie arvates võib enamikku inimesi usaldada?

Erinevad maailmavaated

Kuivõrd oluline on Teie jaoks ära kuulata ja aru saada endast täiesti erineva maailmavaatega inimeste arvamustest?

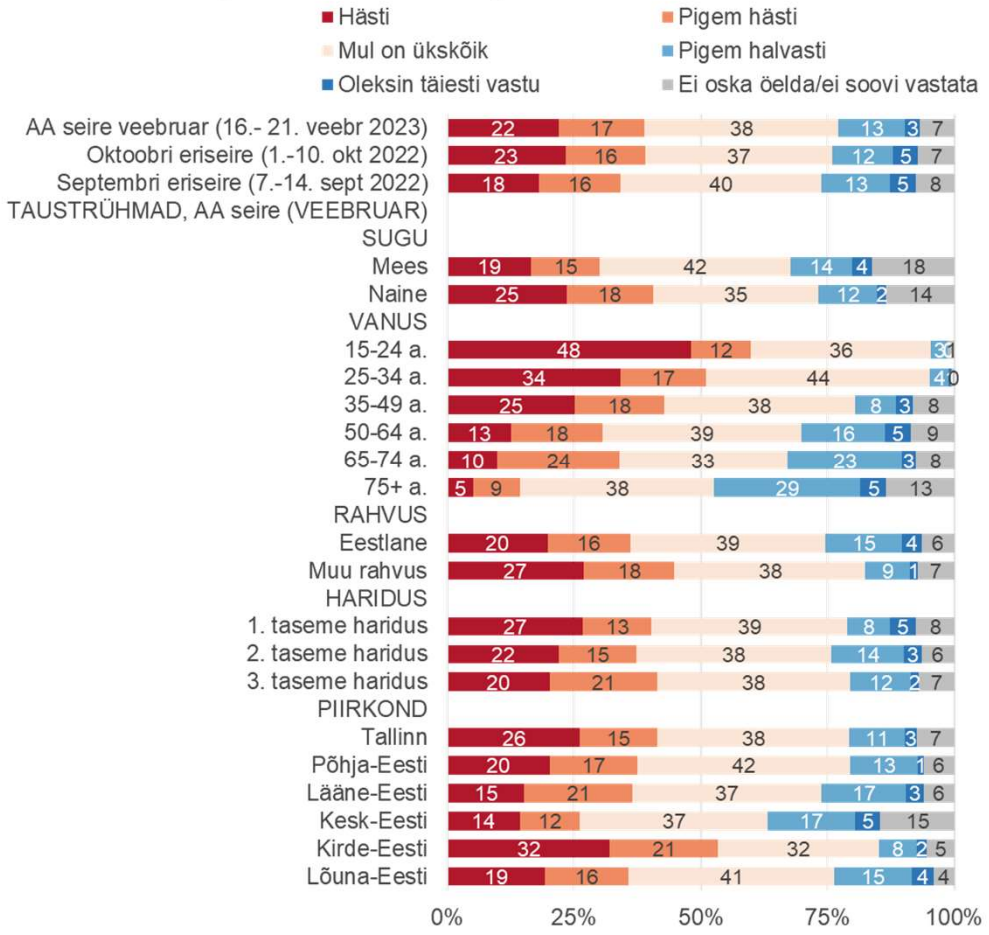

TURU-UURINGUTE AS

Erinevast kultuurist inimesed

Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes samuti 1506 vastajat)

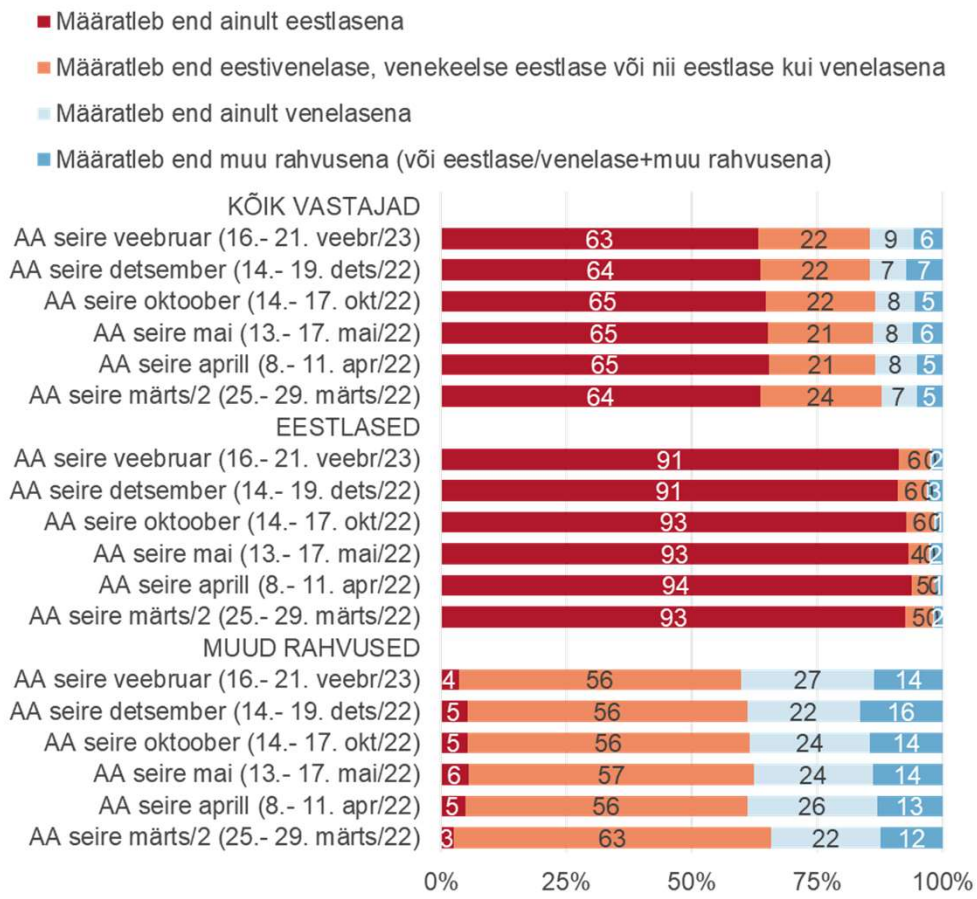
Kuidas Teie suhtuksite sellesse, kui Teie lähedane pereliige või sõber abielluks teist oluliselt erinevast kultuurist inimesega, näiteks nigeerlase või hiinlasega?

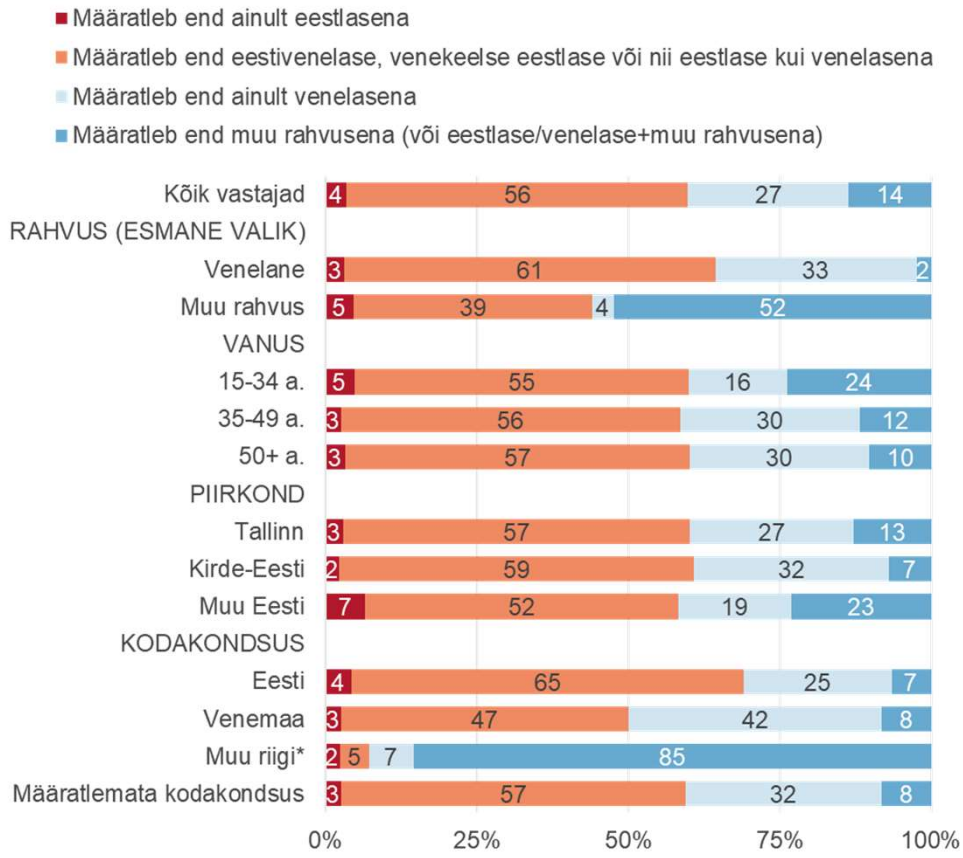
Rahvuslik identiteet

Kõik vastajad, n=1506 (varasemates uuringutes 1252-1256 vastajat)

Sõltumata rahvusest võib inimene tunda ühtekuuluvust ka mõne teise rahvuse või korraga mitme rahvusrühmaga. Kuidas Teie ennast määratleksite?

Rahvuseline enesemääratlus taustrühmades, AA veebruarikuu seire
Muudest rahvustest inimesed *(n=585)*

* Antud grupis oli valim väiksem kui 40 vastajat.

TURU-UURINGUTE AS

Kokkuvõte - 1

- Riigikantselei strateegilise kommunikatsiooni osakonna tellimusel viidi 2023. aasta 16.– 21. veebruaril läbi üle-eestiline avaliku arvamuse uuring, mille käigus küsitleti veebis ja telefoni teel 1506 vähemalt 15-aastast Eesti elanikku. 2022. aastal on sarnased uuringud toimunud *ca* 1-kuuse intervalliga.
- Elanike usaldus valitsuse vastu püsib veebruaris samal tasemel mis detsembris (detsembris usaldas valitsust 52% ja veebruaris 53% elanikest), kuid usaldus Riigikogu vastu on vähenenud (detsembris usaldas 49% ja veebruaris 41%).
- Elanike üldine eluga rahulolu võrreldes detsembriga muutunud pole: detsembris oli eluga rahul 71% ja veebruaris 72% elanikest. Pisut on paranenud elanike majanduslik toimetulek: majanduslike toimetulekuraskustega inimeste osakaal on võrreldes detsembriga vähenenud 27%-lt 24%-le ning praeguse sissetuleku juures mugavalt ära elavate inimeste osakaal kasvanud 15%-lt 21%-le. Vähenenud on ka tuleviku suhtes majanduslikku ebakindlust tundvate inimeste osakaal (52%-lt 42%-le). Kuigi majanduslik ebakindlus on vähenenud nii eestlaste kui muudest rahvustest elanike seas, on majanduslike toimetulekuraskustega inimeste osakaal vähenenud ainult eestlaste seas (23%→19%). Muudest rahvustest elanike seas oli majanduslike toimetulekuraskustega inimesi nii detsembris kui veebruaris 34%.
- Hoolimata majandusliku kindlustunde kasvust on elanike turvatunne taas vähenenud: seda, et Eesti riik võib end praegusel ajal tunda turvaliselt, arvas detsembris 55% ja veebruaris 47% elanikest. Vähenenud on ka inimeste isiklik turvatunne: detsembrikuise küsitluse andmetel tundis end Eestis elades turvaliselt 71%, veebruaris aga 63% elanikest. Kui isiklik turvatunne on vähenenud nii eestlaste kui muudest rahvustest elanike seas, siis turvatunne seoses Eesti riigi julgeolekuga on vähenenud eelkõige eestlaste seas.
- Elanike toetus Ukraina sõjapõgenike vastuvõtmisele on vähenenud: detsembris toetas põgenike vastuvõtmist 74% ja veebruaris 67% elanikest. Suurenenud on nii põgenike vastuvõtmist mitte toetavate (21%→24%) kui selge arvamuseta inimeste osakaal (6%→9%). Võrreldes detsembriga on toetus põgenike vastuvõtmisele vähenenud nii eestlaste (82%→76%) kui muudest rahvustest elanike seas (56%→48%).
- Elanikest 66% hinnangul peavad liitlased jätkama Ukrainale sõjalise toetuse pakkumist, 17% on antud küsimuses neutraalsel seisukohal või ei oma seisukohta ning 16% arvab, et liitlased Ukrainat sõjaliselt toetama ei peaks. Eestlastest pooldab Ukraina sõjalist toetamist 85% ja muudest rahvustest elanikest 27%, vastu on Ukraina sõjalisele abistamisele 5% eestlastest ja 39% muudest rahvustest elanikest (maikuus oli muudest rahvustest elanike vastuseis Ukraina sõjalisele abistamisele suurem – toona oli vastu 48%).
- Elanikest 80% hinnangul peab Eesti jätkama Ukrainale humanitaarabi pakkumist, 69% toetab Eesti panustamist Ukraina taasülesehitamisse sõja järel ning 61% toetab Venemaa-vastaseid sanktsioone ka siis, kui see tähendab tuntavat energia ja toidukaupade hinnatõusu. Eestlased pooldavad Ukraina majanduslikku toetamist sagedamini kui muudest rahvustest elanikud: Ukrainale humanitaarabi pakkumist pooldab 88% eestlastest ja 64% muudest rahvustest elanikest, Eesti panustamist Ukraina taasülesehitamisse toetab 80% eestlastest ja 47% muudest rahvustest elanikest ning Venemaa-vastaseid sanktsioone toetab 79% eestlastest ja 25% muudest rahvustest elanikest.

TURU-
UURINGUTE
AS

Kokkuvõte - 2

- Kui vahetult enne Venemaa-Ukraina sõda toetas NATO-sse kuulumist 70% elanikest, siis peale sõja puhkemist kasvas toetus NATO-sse kuulumisele 75%-le. 2022. aasta lõpus kasvas toetus veelgi, kerkides 78-79%-ni. Võrreldes 2022. aasta detsembriga pole elanike toetus NATO-sse kuulumisele muutunud ka 2023. aasta veebruaris: NATO-sse kuulumist toetab 78% elanikest, sh 91% eestlastest ja 48% muudest rahvustest elanikest.
- Küsitluses uuriti ka elanike toetust tuumaenergia tootmisele Eestis: vastajaile esitati loetelu erinevatest eesmärkidest ning paluti hinnata, kas ning milliste eesmärkide nimel nad toetaksid tuumaenergia tootmist Eestis (tuumaelektrijaama rajamist). Seoses ankeedis loetletud eesmärkidega väljendas tuumaenergia tootmisele Eestis toetust 75% küsitletutest, sealjuures kõige olulisemateks pooltargumentideks peeti Eesti energiajulgeoleku ning soodsama elektrienergia tagamist. Elanikest 17% oli tuumaenergia tootmisele põhimõtteliselt vastu ning 8%-l puudus antud küsimuses seisukoht. Keskmisest sagedamini toetavad Eestis tuumaenergia tootmist mehed, eesti rahvusest, kõrge sissetuleku või kõrge turvatundega elanikud; selle vastu on aga keskmisest sagedamini naised, muudest rahvustest, Kirde-Eestis elavad või madala turvatundega elanikud.
- Uudiste ja teadmiste hankimise vahendina on eestlaste jaoks jätkuvalt kõige olulisemad infoallikad eestikeelsed telekanalid (kolme olulisema allika seas nimetas 68%) ja Eesti uudisteportaalid (60%). Muudest rahvustest elanike jaoks on kõige olulisemaks infoallikaks sotsiaalmeedia (44%) ning Eesti uudisteportaalid (42%). Venemaa telekanalid on oluliseks infokanaliks 11%-i ning Venemaal tegutsevad uudisteportaalid 10%-i muudest rahvustest elanike jaoks. Kokku mainis Venemaa meediakanaleid endale oluliste infoallikatena 17% muudest rahvustest elanikest (detsembris 21%).
- Lisaks olulisemate infokanalite valimisele paluti vastajail hinnata ka erinevate infokanalite usaldusväärsust. Ankeedis loetletud infokanalitest usaldati kõige sagedamini ERR kanaleid (alati/enamasti usaldab 71% elanikest), sõpru, tuttavaid ja sugulasi (69%) ning Eestis tegutsevaid erameedia kanaleid (60%). Välismaiseid meediakanaleid (nt BBC ja CNN) usaldab 37% ja sotsiaalmeediat 25% elanikest. Vene kanalite suhtes on usaldus madalam: Venemaa sõltumatuid meediakanaleid (nt Dožd, Meduza) usaldab 8% ja muid Venemaa telekanaleid (nt PBK, Rossija 1, NTV) usaldab 6% elanikest. Võrreldes eestlastega usaldavad muudest rahvustest elanikud vähem Eesti ja Lääne meediakanaleid, kuid ka sõpru/tuttavaid/sugulasi. Seevastu sotsiaalmeediat ja Venemaa meediakanaleid usaldavad muudest rahvustest elanikud enam kui eestlased.
- Venemaa-Ukraina konflikti teemal antava teabe osas usaldavad eestlased jätkuvalt kõige enam Eesti uudistekanaleid (usaldab 82%). Suurem osa eestlastest peab sel teemal usaldusväärseks ka Lääne uudistekanaleid (59%). Võrreldes detsembriga on vähenenud eestlaste usaldus Ukraina uudistekanalite suhtes (49%→42%); eestlaste usaldus Venemaa uudistekanalite vastu püsib stabiilselt madalal (2%). Muudest rahvustest elanikud usaldavad Venemaa-Ukraina konflikti teemal kõige enam Eesti kanaleid (usaldab 36%), kuigi võrreldes eestlastega on muudest rahvustest elanike seas Eesti kanaleid usaldavate inimeste osakaal ligi kaks korda väiksem. Lääne kanaleid usaldab Venemaa-Ukraina konflikti teemal 25%, Venemaa kanaleid 18% ning Ukraina kanaleid 16% muudest rahvustest elanikest. Detsembris oli muudest rahvustest elanike usaldus Eesti ja Ukraina meediakanalite vastu VF-UA konflikti teemal pisut kõrgem, kuid veebruaris on usaldus taas vähenenud tavapärasele tasemele.

TURU-UURINGUTE AS

Kokkuvõte - 3

- Võttes arvesse nii vaimset kui füüsilist poolt, hindab 42% elanikest oma tervist väga heaks/heaks, 43% rahuldavaks ning 14% väga halvaks/halvaks (võrreldes oktoobriga muutust pole). Halvaks peavad oma tervist keskmisest sagedamini 15-24-aastased (21%) – tõenäoliselt peituvad selle põhjused noorte halvemas vaimses tervises. Elanikest 73% hinnangul on praegune üldine majanduslik olukord suurendanud neis stressi (oktoobris 77%, st näitaja on vähenenud) ning 78% hinnangul on praegune sõda Ukrainas suurendanud neis stressi (oktoobris 76%, st muutust pole). Majanduslikust olukorrast tulenevat stressitaseme tõusu tunnetavad keskmisest sagedamini nooremad, muudest rahvustest või ilma kõrghariduseta inimesed, Ukraina sõjast tulenevat stressitaseme tõusu aga naised ning kõrgharitud.
- Võrreldes sügisega on elanikud muutunud tuleviku osas lootusrikkamaks: oktoobris arvas 66% ja veebruaris 71% elanikest, et vaatab tulevikku lootuse ja entusiasmiga. Kuigi valdav osa elanikest on tuleviku osas lootusrikkad, tekitab praegune olukord ühiskonnas siiski enamikus (72%) elanikest ebakindlust. Ebakindluse tunnetamine seostub majanduslike toimetulekuraskustega, madala turvatundega ning vähese usaldusega valitsuse suhtes. Võrreldes septembriga on ebakindlus siiski pisut vähenenud (toona tunnetas ebakindlust 76% elanikest).
- Elanikest 46% arvates on neil võimalus ühiskonda mõjutada, 50% arvates neil aga seda võimalust pole (võrreldes oktoobriga hinnangud muutunud pole). Usk oma võimalustesse ühiskonda mõjutada on keskmisest madalam 65-aastaste ja eakamate, muudest rahvustest, ilma kõrghariduseta, Kirde-Eestis elavate, majanduslike toimetulekuraskustega või valitsust mitteusaldavate inimeste seas.
- Elanikest 59% hinnangul võib enamikku inimesi alati/enamasti usaldada, 33% arvates aga mitte (oktoobris vastavalt 57% ja 37%). Elanikest 71% peab enda jaoks oluliseks ära kuulata ja aru saada ka endast täiesti erineva maailmavaatega inimeste arvamustest, kuid 22% seda oluliseks ei pea (keskmisest sagedamini ei pea seda oluliseks 50-64-aastased, muudest rahvustest, Kirde-Eestis elavad või valitsust mitteusaldavad inimesed).
- Olukorda, kus lähedane pereliige või sõber abielluks neist oluliselt erinevast kultuurist inimesega (näiteks nigeerlase või hiinlasega) suhtuks 39% elanikest hästi, 38% ükskõikselt ning 16% halvasti (võrreldes oktoobriga muutust pole). Negatiivset suhtumist teisest kultuurist inimese suhtes oma pereringis väljendavad keskmisest sagedamini 50-aastased ja eakamad või eesti rahvusest inimesed.
- Kokkuvõttes: võrreldes detsembriga on Eesti elanike majanduslik toimetulek pisut paranenud ja majanduslik kindlustunne kasvanud. Usaldus valitsuse vastu ja eluga rahulolu muutunud pole. Vähenenud on elanike turvatunne, mis võib olla osaliselt tingitud Riigikogu valimiste eelse võimuvõitluse käigus meediasse paisatud (hirme õhutavatest) sõnumitest ning usalduse vähenemisest seadusandliku võimu (Riigikogu) vastu, osaliselt aga ka Venemaa oodatavast suurpealetungist Ukrainas. Suurem osa elanikest toetab nii Ukraina sõjalist abistamist, Ukraina majanduslikku abistamist kui ka Venemaa-vastaseid sanktsioone. Ligi 2/3 elanikest toetab ka Ukraina sõjapõgenike vastuvõtmist, kuigi võrreldes detsembriga on toetus põgenike vastuvõtmisele vähenenud.

TURU-
UURINGUTE
AS

Tellija: Riigikantselei

Tellija kontaktisik: Marianna Makarova

Teostaja: Turu-uuringute AS

Raport: Vaike Vainu

Veebiküsitluse haldamine: Kristel Merusk

Telefoniküsitluse haldamine: Angelina Oblikas

Ankeedi tõlge ja programmeerimine: Irina Strapatšuk

Andmetöötlus: Marina Karpištšenko

Pärnu mnt. 102, 11312 Tallinn

Tel: +(372) 585 29 700

turu-uuringute.eu